SOK-YHTYMÄ

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2024

SOK-YHTYMÄN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2024

Hallituksen toimintakertomus 3

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS 11
Konsernin tuloslaskelma, IFRS 11
Konsernitase, IFRS 12
Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS 13
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS 14
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 15
Perustiedot 15
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet 15
Myytävänä olevat omaisuuserät 22
1. Segmentti-informaatio 23
2. Liiketoiminnan muut tuotot 26
3. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut 26
4. Poistot ja arvonalentumiset 27
5. Liiketoiminnan muut kulut 27
6. Tilintarkastajan palkkiot 27
7. Rahoitustuotot ja -kulut 28
8. Rahoitusinstrumenteista tuloslaskelmaan kirjatut erät 28
9. Tuloverot 29
10. Aineelliset hyödykkeet 30
11. Sijoituskiinteistöt 32
12. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo 33
13. Liikearvon arvonalennustestaus 34
14. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä 34
15. Pitkäaikaiset rahoitusvarat 37
16. Laskennalliset verot 37
17. Vaihto-omaisuus 39
18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset 39
19. Rahavarat 39
20. Oma pääoma 40
21. Korolliset velat 41
22. Korottomat velat 42
23. Varaukset 42
24. Muut vuokrasopimukset 43
25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot 44
26. Rahoitusriskien hallinta 45
27. Lähipiiritapahtumat 50
28. Vakuudet ja vastuusitoumukset 51
29. Tytär- ja osakkuusyhtiöt 52
30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat 52

SOK-yhtymän tunnusluvut 2020–2024 53

Emo-osuuskunnan tilinpäätös, FAS 55
Tuloslaskelma, FAS 55
Tase, FAS 56
Rahoituslaskelma, FAS 58
Tilinpäätöksen liitetiedot 59

Hallituksen ehdotus SOK:n jakokelpoisen ylijäämän käyttämisestä 68

Tilintarkastuskertomus 69

Hallintoneuvoston lausunto 71

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toimintaympäristön kehitys

Vuonna 2024 erityisesti geopoliittiset jännitteet varjostivat jo viriävää talouden kasvua ja aiheuttivat edelleen globaalisti epävarmuuksia kehitykseen. Toimintaympäristön volatiilisuus jatkuu samoista syistä myös kuluvana vuonna. Suomen talouden näkymät ovat kuitenkin hienoisesti kohentumassa, vaikka Euroopan tasolla kasvu on yhä verrattain hidasta.

Suomi lähti vuoteen 2024 taantumassa. Hintojen ja korkojen nousut olivat jo pidempään rokottaneet kotitalouksien ostovoimaa. Vaikka alkuvuonna yksityinen kulutus oli nousussa, jäi kasvu koko vuoden osalta vaisuksi. Kuluttajien luottamus pysyi koko vuoden hyvin matalalla tasolla, ja hallituksen talouden sopeutustoimina päättämät arvonlisäveron korotukset toivat uuden rasitteen ostovoimalle. Vuoden edetessä kuluttajien epävarmuutta lisäsi myös työllisyyden heikentyminen. Positiivisia signaaleita taloudessa olivat muun muassa hidastunut inflaatio ja korkojen laskun jatkuminen, jotka osaltaan paransivat ostovoimaa.

Tilastokeskuksen mukaan kuluttajahinnat kohosivat Suomessa keskimäärin 1,6 prosenttia vuonna 2024. Kuluttajahintojen nousu hidastui selvästi vuoden 2024 aikana. Syksyllä yleisen arvonlisäverokannan muutos kuitenkin nosti useiden tavaroiden ja palveluiden hintoja. Arvonlisäveron korotukset jatkuvat myös vuonna 2025. Valtiovarainministeriö (VM) arvioi välillisen verotuksen muutosten kiihdyttävän inflaatiota suoraan yhteensä noin 0,9 prosenttiyksikköä vuosina 2024–2026. VM arvioi joulukuun ennusteessaan Suomen inflaation jatkavan edelleen hidastumista reiluun yhteen prosenttiin vuonna 2025. Inflaation odotetaan nousevan reiluun puoleentoista prosenttiin vuosina 2026 ja 2027.

VM:n mukaan Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui 0,3 prosenttia vuonna 2024. Inflaation hidastumisen ja korkojen laskun odotetaan tukevan kulutusta ja investointeja kuluvana vuonna. BKT:n kasvun ennustetaan nopeutuvan 1,6 prosenttiin vuonna 2025 ja 1,5 prosenttiin vuosina 2026 ja 2027.

SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Suomessa.

Matkailu- ja ravitsemisalan kasvua hidastavat vähittäiskaupan tavoin kuluttajien heikentynyt ostovoima ja riittämätön kysyntä. Suomi kilpailee yhä enemmän muiden Pohjoismaiden kanssa eurooppalaisista ja yhdysvaltalaisista matkailijoista. Vuoden 2024 ensimmäinen vuosipuolisko osoitti, että Suomen matkailu on kasvussa, mutta se ei ole elpynyt muiden Pohjoismaiden tahdissa.

Eesti Pankin tuoreimman talouskatsauksen mukaan Viron talous kääntyy lievään kasvuun vuonna 2025, ja BKT:n odotetaan kasvavan 1,6 prosenttia. Kasvua tukevat ulkomaisen kysynnän elpyminen, vientivolyymien kasvu sekä kotimaisen kulutuksen piristyminen korkojen laskun myötä. Inflaatio pysyy kuitenkin suhteellisen korkeana 4,3 prosentissa, sillä veronkorotukset ja energiakustannusten kausiluonteinen nousu nostavat hintatasoa. Kuluttajien ostovoiman arvioidaan kuitenkin hieman kasvavan reaalitulojen lievän nousun myötä. Työmarkkinoilla työttömyysasteen ennustetaan laskevan hieman vuoden 2025 aikana, ja keskipalkkojen odotetaan kasvavan 5,9 prosenttia.

Vaikka Viron talouden odotetaan hyötyvän korkotason laskusta ja viennin elpymisestä, globaali epävarmuus voi hidastaa kasvua. Talouden elpymisen vaikutukset marketkauppaan ovat epävarmoja. Koska talous toipunee hitaasti, myönteiset liiketoimintavaikutukset voivat jäädä vähäisiksi vuoden 2025 aikana.

S-ryhmän kehitys 1.1.–31.12.2024

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK) tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti vuonna 2024 oli 14 288 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 0,6 prosenttia.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	Milj. €	+/- % ed.v.
Prisma*	4 793	+2,9
S-market	4 664	+3,2
Sale	790	+1,8
Alepa	443	-0,8
Muu marketkauppa	34	-19,1
Marketkauppa yhteensä*	**10 724**	**+2,7**
Liikennekauppa	2 032	-6,4
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	270	+0,2
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	818	+0,5
Auto- ja autotarvikekauppa	408	-14,8
Muut	36	-1,5
S-ryhmä yhteensä*	**14 288**	**+0,6**

*Sisältää vähittäismyynnin Virossa.

S-ryhmässä oli joulukuun lopussa 2 036 toimipaikkaa, kun niitä oli 2 007 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Alueosuuskauppoja oli 19 ja paikallisosuuskauppoja kuusi.

S-ryhmän bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi vuoden 2024 aikana 121 866 uutta asiakasomistajaa. Osuuskauppojen jäsenmäärä oli vuoden

lopussa 2 653 271. Rahallista etua maksettiin asiakasomistajille alla esitetyn taulukon mukaisesti:

Rahalliset edut asiakasomistajille (Milj. €)	31.12.2024	31.12.2023	Muutos
Bonukset	453	449	4
Maksutapaetu	15	14	1
Osuuspääoman korko	2	3	-1
Ylijäämän palautus	66	64	1
Yhteensä	**535**	**530**	**5**

S-ryhmän investoinnit olivat 938 miljoonaa euroa, kun ne edellisvuonna olivat 659 miljoonaa euroa.

S-ryhmän yhteenlaskettu konsolidoimaton tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 586 miljoonaa euroa voitollinen, kun tulos edellisenä vuonna oli 474 miljoonaa euroa.

Osuuskauppojen yhteenlaskettu tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 495 miljoonaa euroa voitollinen, kun se edellisenä vuonna oli 401 miljoonaa euroa. SOK-yhtymän tulos ennen veroja (IFRS) oli 91 miljoonaa euroa voitollinen, kun se edellisenä vuonna oli 73 miljoonaa euroa voitollinen.

Taloudellinen kehitys

SOK:n toiminta

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK-yhtymän muodostavat puolestaan SOK ja sen tytäryhtiöt.

SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta. S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankinta- ja valikoimapalvelut.

Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta sekä market- että matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa.

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys 1.1.–31.12.2024

SOK-yhtymän liikevaihto 1.1.–31.12.2024 oli 9 327,7 miljoonaa euroa, jossa on 3,4 prosenttia kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihto kasvoi 305,6 miljoonaa euroa. Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 2,4 prosenttia (2,7 %) eli 225,4 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän liikevoitto (IFRS) oli 115,0 miljoonaa euroa (102,5 milj. €).

SOK-yhtymän taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat seuraavat tunnusluvut.

SOK-yhtymä	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022
Liikevaihto, milj. €	9 327,7	9 022,1	8 434,0
Liikevoitto / -tappio, milj. €	115,0	102,5	24,8
Liikevoitto, %	1,2	1,1	0,3
Oman pääoman tuotto, %	11,3	10,7	-0,1
Omavaraisuusaste, %	26,0	24,1	21,3

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos (FAS) liiketoiminta- alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos on jaettu operatiivisen seurannan mukaisiin kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liiketulosta. Operatiivinen liiketulos eroaa virallisesta IFRS-liiketuloksesta kertaluonteisten erien ja IFRS-erien verran.

	Liikevaihto Milj. €	Muutos, Milj. €	Operatiivinen liiketulos Milj. €	Muutos, Milj. €
Marketkauppa	207,6	-13,7	-2,4	0,7
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	224,6	-1,6	-6,6	-0,6
Hankinta- ja palvelutoiminta	8 935,0	320,5	20,8	-0,4
Kiinteistöliiketoiminta	85,6	0,3	17,4	-2,2
Pankkitoiminnan tulos*			66,1	7,1
Sisäiset eliminoinnit ja muut	-125,1	0,0	-4,4	-1,1
SOK-yhtymä yhteensä	**9 327,7**	**305,6**	**90,9**	**3,5**

* S-Pankin osakkuusyhtiötulos on tulos verojen jälkeen.

Rahoitus

Konsernin rahoitustilanne on pysynyt vakaana. Yhteensä 160 miljoonan euron suuruisiin sitoviin valmiusluottolimiitteihin sisältyneet jatko-optiot käytettiin alkuvuonna. Limiittien voimassaoloaikaa pidennettiin yhdellä vuodella huomioiden konsernin rahoituspolitiikan mukaiset hajautus- ja maturiteettitavoitteet.

SOK-yhtymän korolliset velat olivat joulukuun lopussa 1 140,4 miljoonaa euroa (1 104,2 milj. €). Korollisista veloista 1 036,7 miljoonaa euroa koostuu IFRS 16 -standardin mukaisista vuokrasopimusveloista (1 025,2 milj. €). Velkaantumisaste (gearing) oli 122,8 prosenttia (126,7 %). SOK-yhtymän omavaraisuusaste oli 26,0 prosenttia (24,1 %).

SOK-yhtymällä oli joulukuun lopussa likvidejä varoja 189,6 miljoonaa euroa (224,6 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättömänä 320,0 miljoonan euron (320,0 milj. €) määräiset pitkäaikaiset sitovat valmiusluottolimiitit sekä 57,0 miljoonan euron (57,0 milj. €) määräiset tililimiitit. Käyttöpääoman vaihteluihin ja investointien rahoitukseen on varauduttu likviditeettipuskurilla ja

limiittisopimuksilla. Valmiusluottolimiittejä ei ole käytetty tilikauden aikana eikä niiden ehtoihin ole kohdistunut laiminlyöntejä.

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat, eli investoinnit käyttöomaisuuteen, olivat 139,5 miljoonaa euroa (51,5 milj. €). Merkittävimmät investoinnit liittyivät S-Pankin pääomitukseen, tietojärjestelmiin sekä hotelli- ja terminaalikiinteistöihin.

Pysyvien vastaavien realisoinnit katsauskaudella olivat 1,5 miljoonaa euroa (2,4 milj. €).

Henkilöstö

SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli katsauskauden 1.1.–31.12.2024 aikana 5 555 henkilöä (5 372). Joulukuun lopussa SOK-yhtymän henkilömäärä oli 6 228 henkilöä (5 999).

Henkilöstöstä 36 prosenttia, eli 2 220 henkilöä, työskenteli SOK:lla ja 64 prosenttia, eli 4 008 henkilöä, tytäryhtiöissä. SOK-yhtymän henkilöstöstä 14 prosenttia eli 878 henkilöä työskenteli ulkomailla katsauskauden lopussa.

Edellisen vuoden loppuun verrattuna SOK-yhtymän henkilömäärä nousi 229 henkilöllä (3,8 %).

Palkat ja palkkiot olivat tilikaudella yhteensä 305,0 miljoonaa euroa (275,9 milj. €).

Liiketoiminta-alueiden kehitys

Marketkauppa

SOK-yhtymän marketkauppaa harjoittaa Virossa toimiva AS Prisma Peremarket. Marketkauppa kattaa Virossa toimivat 13 Prismaa. Niistä yhdeksän sijaitsee Tallinnassa tai sen lähialueilla, kaksi Tartossa, yksi Narvassa ja yksi Raplassa. Prismoista kahdeksan on hypermarketteja ja viisi pienempään supermarket-kokoluokkaan kuuluvaa yksikköä.

SOK-yhtymän marketkaupan liikevaihto oli 207,6 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 6,2 prosenttia mutta liiketulos parani edelliseen vuoteen verrattuna pysyen kuitenkin tappiollisena. Liikevaihdon lasku johtui yhden myymälän sulkemisesta ja Viron pitkään jatkuneen elinkustannusten kasvun aiheuttamasta heikosta kysynnästä. Investoinnit olivat yhteensä 2,8 miljoonaa euroa, joista merkittävin kohdistui verkkokaupan uuteen alustaratkaisuun.

Kokonaisuudessaan marketkaupan vuosi sujui odotuksia heikommin. Vähittäiskaupan markkinan volyymi laski Virossa jo kolmantena vuotena peräkkäin. Erityisesti käyttötavarakaupan markkina pieneni selvästi, vaikuttaen osaltaan hypermarkettien vetovoimaisuuteen. Viron arvonlisäverokantaa korotettiin 1.1.2024 kahdella prosenttiyksiköllä 22 prosenttiin, mikä vaikutti negatiivisesti koko vuoden kysyntään.

Viron arvonlisäverokantaan odotetaan jälleen korotuksia vuonna 2025. Veronkorotus yhdessä inflaation kanssa nostaa hintoja, mikä heikentää kuluttajien ostovoimaa ja johtaa siihen, että myynnin odotetaan kasvavan vain nimellisesti. Volyymien odotetaan pysyvän vuoden 2024 tasolla tai jopa laskevan hieman.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittavat Suomessa toimiva Sokotel Oy ja Virossa toimiva AS Sokotel.

Alkuvuonna matkailu- ja ravintolatoiminnassa isojen tapahtumien vähäisyys ja yleinen vaikea taloustilanne näkyivät myynnin kehitysindekseissä. Ostovoiman heikkeneminen vaikutti sekä majoitus- että ravintolatoimintaan kuluttajien ja yritysten ollessa varovaisempia päätöksissään. Kansainvälisen matkustuksen palautuminen jatkui edelleen kohtuullisen vaatimattomana, mikä vaikutti erityisesti pääkaupunkiseudun markkinaan. Kysyntä pohjautuikin edelleen hyvin vahvasti kotimaisiin matkailijoihin. Matkailu- ja ravitsemiskaupan kysyntätilanne oli haastava tammi-huhtikuussa. Toukokuun aikana kysyntä alkoi elpymään ja myynti kehittyi suotuisasti kesäkuusta eteenpäin pois lukien syyskuussa, joka oli koko markkinassa haastava.

SOK Hotelliliiketoiminnan liikevaihto ja liiketulos heikkenivät edellisestä vuodesta tuloksen ollessa tappiollinen. Liikevaihdon ja liiketuloksen heikkenemiseen vaikuttivat merkittävästi Original Sokos Hotel Vantaan ja Radisson Blu Royalin uudistushankkeet, joiden vuoksi hotellit olivat suljettuina. Elokuun lopussa avautuneen uuden Solo Sokos Hotel Pier 4:n vaikutus liikevaihtoon on ollut positiivinen toisen vuosipuolikkaan aikana. SOK Hotelliliiketoiminnan liikevaihto oli yhteensä 224,6 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 0,7 prosenttia edellisvuodesta. Liiketulos oli -6,6 miljoonaa euroa, jääden edellisvuodesta 0,6 miljoonaa euroa. Positiivista on kuitenkin se, että Sokotel Oy on suoriutunut hotellitoiminnassa markkinaa paremmin. Markkinaosuuden arvioidaan pysyneen kokonaisuudessaan ennallaan sekä Suomen että Viron hotelliliiketoiminnassa. Investoinnit olivat yhteensä 10,7 miljoonaa euroa, ja niistä Suomeen kohdistui 10,6 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat Solo Sokos Hotel Pier 4 ja Original Sokos Hotel Vantaa -hotellien avauksiin.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu SOK:n hankintatoiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttötavaroiden hankintapalveluista, Inex Partners Oy:n tuottamista logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista sekä SOK-yhtymän pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuotetuista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista sekä hallintopalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihto oli 8 935,0 miljoonaa euroa (8 614,5 milj. €). Liikevaihto kasvoi 3,7 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Hankinta- ja palvelutoiminnan liiketulos oli 21,5 miljoonaa euroa, mikä on edellisvuotta parempi.

Hankinta- ja palvelutoiminnan vuoden 2024 investoinnit olivat yhteensä 22,2 miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat pääosin tietojärjestelmähankinnoista.

Kiinteistöliiketoiminta

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto koostuu SOK-yhtymän kiinteistöomistuksien vuokra- sekä kiinteistöpalvelutuotoista. SOK-yhtymän kiinteistösalkku koostuu lähinnä S-ryhmän omassa käytössä olevista kiinteistöistä.

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto oli 85,6 miljoonaa euroa (85,3 milj.€). Kiinteistöliiketoiminnan liiketulos oli voitollinen. Kiinteistöliiketoiminnan vuoden 2024 investoinnit olivat yhteensä 3,7 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat hotellikiinteistöihin ja alueellisiin jakelu- ja logistiikkaterminaaleihin.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oyj.

S-Pankin tase kasvoi 13,2 miljardiin euroon vuotta aiemmasta 10,1 miljardista eurosta. Talletuskanta kasvoi vuotta aiemmasta 14,7 prosenttia ja oli joulukuun lopussa 9,4 miljardia euroa (8,2 mrd. €). Antolainaus kasvoi 36,5 prosenttia päätyen joulukuun lopussa 9,5 miljardiin euroon (6,9 mrd. €). S-Pankki- konsernin vakavaraisuus oli 21,4 prosenttia (18,8 %). S-Pankki-konsernin liiketulos oli joulukuun lopussa 165,2 miljoonaa euroa (147,4 milj. €).

SOK-yhtymän omistusosuutta (49,99 %) vastaava IFRS-oikaistu osuus tilikauden tuloksesta oli 66,1 miljoonaa euroa. S-Pankin omistavat SOK ja alueosuuskaupat.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade –konsernin liikevaihto tilikaudella 2024 oli noin 6 285 miljoonaa euroa. Konsernin liikevaihto laski 15,1 prosenttia edellisvuodesta. Myynnin laskua selittää osittain muutokset öljytuotteiden maailmanmarkkinahinnassa sekä lisäksi Ruotsin jakeluvelvoitteen voimakkaan alenemisen vaikutus biopolttoaineiden myyntiin.

SOK:n omistusosuus North European Oil Trade Oy:sta on 50,77 prosenttia. Osakassopimukseen perustuvan yhteisen määräysvallan johdosta yhtiö käsitellään yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä.

S-Pankin ja North European Oil Trade Oy:n lisäksi muita SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat muun muassa Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteenliittymä Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulosvaikutus SOK- yhtymälle oli 68,7 miljoonaa euroa (58,1 milj. €).

Konsernirakenteen muutokset

Konsernirakenteessa ei ole tilikauden aikana tapahtunut olennaisia muutoksia.

Hallinto ja tulevaisuuden näkymät

Hallinto ja hallinnossa tapahtuneet muutokset

SOK:n hallituksen puheenjohtajana ja SOK:n pääjohtajana toimii Hannu Krook. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat toimitusjohtaja Nermin Hairedin, hallitusammattilainen Katri Harra-Salonen, toimitusjohtaja Antti Heikkinen, toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimitusjohtaja Harri Miettinen, toimitusjohtaja Antti Määttä, toimitusjohtaja Juha Riikola sekä uutena jäsenenä 1.1.2025 alkaen toimitusjohtaja Reima Loukkola. SOK:n hallituksesta jäi 31.12.2024 pois toimitusjohtaja Kim Biskop.

SOK:n hallintoneuvostoon valittiin huhtikuussa 2024 puheenjohtajaksi asianajaja, varatuomari Timo Santavuo, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja Jarkko Rautaoja ja toiseksi varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja Tapio Finér.

Tilintarkastajana tilikaudella toimii KHT tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Rajala.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän johtamisessa on SOK:n konsernijohtoryhmä. Konsernijohtoryhmään kuuluvat S-ryhmän liiketoimintojen ketjuohjauksesta, hankinnasta ja logistiikasta vastaava kenttäjohtaja, pääjohtajan varahenkilö Arttu Laine, taloudesta ja rahoituksesta vastaava johtaja, CFO Jorma Vehviläinen, henkilöstötoiminnoista vastaava johtaja Hanne Lehtovuori, asiakkuudesta sekä IT- ja digikehityksestä vastaava johtaja Sebastian Nyström, SOK:n liiketoiminnoista vastaava johtaja Jari Annala, markkinoinnista, viestinnästä ja yhteiskuntasuhteista vastaava johtaja Päivi Anttikoski, strategiasta vastaava johtaja Maria Timgren sekä 1.1.2025 alkaen lakiasioista vastaava johtaja Anu Tuomola. SOK:n konsernijohtoryhmästä jäi 31.12.2024 pois lakiasioista vastannut johtaja Seppo Kuitunen. Vastuullisuus ja sisäinen tarkastus toimivat suoraan pääjohtajan alaisuudessa.

Riskienhallinta SOK-yhtymässä

SOK-yhtymässä toteutetaan riskienhallintaa SOK:n hallituksen vahvistamien riskienhallintaperiaatteiden ja riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Riskienhallinta liittyy olennaisesti konsernin liiketoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen. Riskienhallinta on osa päivittäistä päätöksentekoa, toiminnan seurantaa ja sisäistä valvontaa, ja se on integroitu osaksi konsernin johtamisprosessia.

SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikassa kuvataan konsernin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen, toiminnan jatkuvuuteen, vaatimustenmukaisuuteen sekä maineeseen vaikuttavia riskitekijöitä, sekä hyödyntämään epävarmuustekijöihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

SOK-yhtymän riskimallissa tarkastellaan riskejä kokonaisvaltaisesti, huomioiden pitkän aikavälin riskit, strategiset, operatiiviset, sekä vaatimustenmukaisuus-, kestävyys- ja kehittämisen riskit.

Pitkän aikavälin riskit ovat epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa konsernin pitkän tähtäimen tulevaisuuden suunnitelmiin ja tavoitteisiin, mutta joiden tarkkaa vaikutusta tai todennäköisyyttä on vaikea ennustaa ja joihin konserni ei voi juurikaan vaikuttaa. Näiden epävarmuustekijöiden tunnistaminen ja seuranta on keskeistä konsernin strategisessa suunnittelussa ja riskienhallinnassa.

Strategiset riskit liittyvät strategisiin tavoitteisiin, strategisiin valintoihin ja strategian toimeenpanoon. Näihin riskeihin sisältyy sekä liiketoimintamahdollisuuksia että negatiivisen toteuman mahdollisuus. Strategisten riskien tunnistaminen ja hallinta on keskeinen osa konsernin johtamisprosessia.

Operatiiviset riskit koostuvat useista erityyppisistä riskeistä, jotka ovat pääsääntöisesti ennaltaehkäistävissä tai vakuutettavissa tai jäännösriski on hyväksyttävällä tasolla. Operatiiviset riskit ovat konsernin päivittäiseen toimintaan ja strategian toteuttamiseen liittyviä riskejä, jotka voivat vaikuttaa kykyymme tuottaa palveluita tai tuotteita asiakkaillemme tehokkaasti ja laadukkaasti.

Kestävyysriskit liittyvät kykyymme vastata toimintaympäristön muutoksiin pitkällä ja lyhyellä aikavälillä sekä ennakoida ja varmistaa oman toimintamme sekä arvoketjumme eettisyyttä, vastuullisuutta ja hyvää hallintotapaa, sekä vaikutuksia mm. ympäristölle, ihmisille ja yhteiskunnalle.

Vaatimustenmukaisuusriskit liittyvät lainsäädännön ja viranomaissääntelyn määrittämien vaatimusten noudattamiseen kaikessa toiminnassamme ja sen kehittämisessä.

Kehittämisen riskit liittyvät strategian toimeenpanoon ja voivat olla ilmetä joko strategissa valinnoissa tai strategiaa toteuttavien hankkeiden ja projektien operatiivisessa toteuttamisessa tai järjestelmäkehityksessä.

Pitkän aikavälin riskejä (10 vuotta) ja strategisia riskejä (3–5 vuotta), sekä mahdollisuuksia tarkastellaan osana strategiaprosessia vuosittain, SOK:n konsernijohtoryhmän toimesta. SOK:n hallitus käsittelee sekä vahvistaa strategisen tason riskit ja niiden hallintatoimenpiteet. Operatiivisia-, vaatimusmukaisuus- ja kestävyysriskejä arvioidaan vuosittain lyhyellä aikavälillä (1–2 vuotta), osana toiminnansuunnitteluprosessia. Kehittämisen riskejä arvioidaan ja riskejä mitigoidaan osana hankkeiden ja projektien ohjausta.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

SOK-yhtymä on alttiina riskeille, jotka voivat johtua konsernin strategisista valinnoista, operatiivisesta toiminnasta tai SOK-yhtymän ja S-ryhmän ulkoisessa tai sisäisessä toimintaympäristössä tapahtuvista ennakoimattomista muutoksista. S-ryhmän sisäiseen työnjakoon perustuen SOK:n ja alueosuuskauppojen välillä on merkittävä riippuvuus, jolloin SOK:n tai alueosuuskaupan riskin heijastevaikutukset saattavat toteutuessaan ulottua S-ryhmätasolle. Riippuvuussuhteen takia merkittävät riskit ovat toimijoiden yhteisiä.

Merkittävimmät riskit, jotka saattavat heijastua olennaisesti konsernin liiketoimintaan, taloudelliseen tulokseen sekä ei-taloudelliseen suorituskykyyn, on kuvattu alla. Myös muut riskit, joista konserni ei ole tällä hetkellä tietoinen, tai joiden ei tällä hetkellä katsota olevan merkittäviä, voivat kuitenkin muodostua merkittäviksi tulevaisuudessa. Tähän haasteeseen vastataan tunnistamalla ja arvioimalla uudet ja kasvavat riskit systemaattisesti toimintaympäristöanalyyseissä ja säännöllisesti toteutettavissa riskianalyyseissä.

Pitkän aikavälin riskit

Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät keskeisten muutosteemojen ja trendien kehityskulkuun ja nopeuteen, sekä niiden vaikutusten arviointiin kaikilla liiketoiminta-alueilla. Näitä teemoja ja trendejä ovat muun muassa kulutustottumusten ja työelämän muutokset, teknologioiden ja ekosysteemien kehittyminen sekä väestörakenteen kehityksen, muuttoliikkeen ja turismin kehittymisen vaikutukset liiketoimintaan. Tulevaisuuden kilpailukyvyn varmistaminen edellyttää, että konserni reagoi tunnistettuihin muutoksiin oikea-aikaisesti ja pystyy myös hyödyntämään niiden tarjoamat mahdollisuudet täysipainoisesti.

Strategiset riskit

Globaalissa toimintaympäristössä on edelleen merkittäviä epävarmuuksia. Suomen talouden ennusteet vuodelle 2025 viittaavat maltilliseen kasvuun ja kuluttajien ostovoiman odotetaan kasvavan. Ostovoiman kehittyminen ja kuluttajien varovaisuus vaikuttavat erityisesti käyttötavara- sekä matkailu- ja ravitsemiskaupan näkymiin. Sekä kotimaan, että kansainvälinen matkustaminen osoittaa elpymisen merkkejä, mutta ei ole vielä palautunut pandemiaa edeltävälle tasolle. Regulaation lisääntymisen myötä vaatimustenmukaisuusriskien oikea-aikainen huomiointi, arviointi ja hallinta ovat keskeisiä tekijöitä kustannustehokkaiden muutosratkaisujen saavuttamiseksi. Konsernissa seurataan ja arvioidaan toimintaympäristön epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutuksia aktiivisesti, ja muutoksiin varaudutaan ja reagoidaan arviointiin pohjautuen.

S-ryhmän päivittäistavarakaupan kilpailukyvyn varmistaminen on SOK-yhtymän keskeinen tehtävä

kilpailun kiristyessä ja kustannusten noustessa. Digitalisaation hyötyjen tunnistaminen ja mahdollisuuksien hyödyntäminen ovat kaikilla toimialoilla olennaisia tekijöitä kilpailussa menestymiseksi ja kustannustehokkaiden ratkaisujen saavuttamiseksi. Henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden haasteet ovat vähentyneet konsernin toiminnoissa, mutta kilpailu osaajista ei tule helpottumaan taloustilanteen parantuessa. Edellä mainittujen riskitekijöiden hallitsemiseksi on käynnissä useita hankkeita ja projekteja.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Operatiiviset riskit

SOK-yhtymässä arvioidaan järjestelmähankkeiden riskejä ja vaikutuksia jo investoinnin suunnitteluvaiheessa tekemällä muun muassa riskiarvio sekä suunnitelma, miten riskejä pienennetään. Riskejä ja niiden hallintaa arvioidaan hankkeiden koko keston ajan. Järjestelmäinvestointien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti, ja mahdolliset alaskirjaukset tehdään voimassa olevien säännösten mukaisesti.

SOK vastaa pääosin koko S-ryhmän hankinnasta ja logistiikasta. Mahdolliset toimitusketjuihin ja liiketoimintaan kohdistuvat toimintahäiriöt, toimittajariippuvuuksien ja kustannustehokkuuden hallinnan riskit ovat osa liiketoiminnan jatkuvuuden ja häiriöistä toipumisen hallintaa ja edellyttävät laaja-alaista varautumista.

SOK-yhtymän rooli merkittävänä palvelutuottajana S-ryhmän organisaatioille ja henkilötietojen käsittelijänä edellyttää aktiivista tieto- ja kyberturvallisuuden kehittämistä tietoturva- ja tietosuojariskien ehkäisemiseksi. Esimerkiksi tietomurrot, tietovuodot, palvelunestohyökkäykset ja haittaohjelmat voisivat toteutuessaan johtaa asiakkaiden yksityisyyden suojan loukkaamiseen, taloudellisiin menetyksiin, maineen vahingoittumiseen ja luottamuksen menettämiseen. Riskien hallitsemiseksi toteutetaan tietoturva- ja tietosuojariskien arviointia säännöllisesti, osana uusien palvelujen ja järjestelmien ylläpitoa, kehittämistä sekä käyttöönottoa. Asetetut tietoturvavaatimukset määrittelevät toimittajiltamme vaadittavan tietoturvatason, jonka toteutumista seurataan tarvittaessa auditoinnein. Lisäksi tietoturva- ja tietosuojariskejä hallitaan huolehtimalla käytänteiden, politiikkojen, sekä ohjeistuksien ajanmukaisuudesta ja noudattamisen valvonnasta, sekä henkilöstön koulutuksesta ja perehdytyksestä.

Vaatimustenmukaisuusriskit

Vaatimustenmukaisuuden riskit liittyvät muuttuvaan ja lisääntyvään lainsäädäntöön ja viranomaissääntelyyn. Keskeisiä sääntelyvaatimuksia kohdistuu muun muassa kestävään kehitykseen ja yritysvastuisiin, polttoaineisiin ja sähköautojen lataamiseen, tiedon käsittelyyn ja siirtämiseen, sekä lainsäädännön noudattamisen raportointiin.

Kestävyysriskit

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät kestävyysriskit tunnistetaan ja analysoidaan liiketoiminta-alueittain. Vastuullisuusohjelman rakentamisen yhteydessä on tunnistettu olennaiset vastuullisuusteemat ja niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet sekä niiden merkitys liiketoiminnalle. Riskejä tarkastellaan sääntelyn, fyysisen toimintaympäristön, kuluttajakäyttäytymisen muutosten ja maineriskien näkökulmasta. Merkittävimmät ihmisoikeusriskit ovat globaaleissa hankintaketjuissa tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset sekä mahdolliset puutteet eettisissä toimintavoissa ja läpinäkyvyydessä. Ympäristön kannalta merkittävimmät riskit liittyvät ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen sekä niiden vaikutuksiin sekä omassa toiminnassa että hankintaketjussa. S-ryhmässä on tunnistettu ilmasto- ja luontoriskit, joilla voi toteutuessaan olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia SOK-yhtymän ja S-ryhmän toimintaan. Lisääntyvä sääntely edellyttää muutoksia liiketoimintaan ja aiheuttaa lisäkustannuksia. Sään ääri-ilmiöt, vesipula ja maankäytön muutokset ja näiden ilmiöiden lisääntyminen voivat vaikuttaa tuotteiden saatavuuteen sekä aiheuttaa häiriöitä logistiikassa ja toimipaikkaverkostossa. Kestävyysriskeihin vastataan konsernissa S-ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisilla tavoitteilla ja teoilla.

Riskien raportointi

Riskiraportoinnin tavoitteena on mahdollisimman läpinäkyvä, kattava ja johdonmukainen kuva eri riskialueiden merkittävyydestä SOK-yhtymän ja myös S-ryhmän liiketoiminnan kannalta. Riskiraportointi mahdollistaa konsernin riskiaseman ja riskinottohalukkuuden vertailun sekä päätöksenteon tarvittavista riskienhallintatoimenpiteistä riskitasojen muuttamiseksi.

Riskeistä raportoidaan konsernijohtoryhmälle, hallitukselle ja hallintoneuvoston tarkastusvaliokunnalle sekä konsernin yhtiöiden ja yksiköiden johdolle. Konsernin riskienhallinta vastaa riskitiedon kokoamisesta ja raportoinnista.

Vastuullisuus

SOK-yhtymä soveltaa S-ryhmä-tasoista ”Teemme yhdessä paremman paikan elää” -vastuullisuusohjelmaa, joka kuvaa S-ryhmän vastuullisuuden strategisen tahtotilan ja luo raamit S-ryhmän vastuullisuustyölle vuoteen 2030 asti. Vastuullisuuden kehittämisestä, ohjauksesta ja raportoinnista vastaa SOK Vastuullisuus -yksikkö. S-ryhmän tavoitteena on olla

vastuullisuuden edelläkävijä kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Vastuullisuutta johdetaan ryhmätasoisesti yhdessä liiketoimintajohdon kanssa.

Vastuullisuustyön kehittämisen painopisteisiin vaikuttaa lähivuosina myös lisääntyvä EU-tasoinen kestävyyssääntely. Ilmastotyössä S-ryhmä on sitoutunut tieteeseen pohjautuviin kunnianhimoisiin päästövähennystavoitteisiin oman toiminnan osalta. S-ryhmän ilmastotyö on kansainvälisessä CDP-arviossa hyvällä johtamisen tasolla, arvosanalla A-.

S-ryhmä on panostanut uusiutuvaan sähköntuotantoon ja ryhmän viides tuulipuisto Eurajoen Luvialla valmistui loppuvuodesta 2024. Uusin tuulipuisto kattaa noin viidenneksen kaupparyhmän sähköntarpeesta. Hanke on jatkumoa S-ryhmän pitkäjänteisille investoinneille oman uusiutuvan sähköntuotannon lisäämiseksi. Kuluneen kymmenen vuoden aikana S-ryhmä on ollut yksi suurimmista kotimaisista tuulivoimatuotannon rakennuttajista ja investoinut lähes 600 miljoonaa euroa tuulivoimaan. Jatkamme myös investointeja toimipaikkojen aurinkovoimaloihin, joilla voidaan ajoittain tuottaa kiinteistön koko sähkön tarve aurinkoisena kesäpäivänä, jolloin kauppojen kylmälaitteiden sähkön tarve on suurimmillaan. Yli 260 toimipaikkamme yhteydessä on jo yli 130 000 aurinkopaneelia.

S-ryhmä on rakentanut muutaman vuoden aikana valtakunnallisen latausverkoston sähköautoille. Asemia oli vuoden 2024 lopussa yli 350 kappaletta ja niissä oli yhteensä noin 2 300 latauspistettä. ABC-lataus on Suomen suurin teholatausverkosto.

Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi S-ryhmä on selvittänyt kaupparyhmän oman toiminnan luontojalanjäljen eli toimintojen haitat luonnon monimuotoisuudelle. Tutkimusta tekee Jyväskylän yliopiston resurssiviisausyhteisö JYU.Wisdom. Vuoden 2025 loppuun kestävän tutkimushankkeen julkaistu väliraportti osoittaa, että S-ryhmän luontojalanjäljestä isoimman osan muodostavat elintarvikkeet. Toiseksi merkittävin luontojalanjälki aiheutuu polttoaineista. Nämä ovat myös kaupparyhmän isoimmat liiketoiminta-alueet.

S-ryhmä on kehittänyt vesivastuutyötään, kartoittanut vesiriskejään ja nostanut kestävän vedenkäytön merkittävään rooliin vastuullisuustyössään. S-ryhmä on jäsenenä Alliance for Water Stewardship -verkostossa (AWS), joka on liike-elämän, kansalaisjärjestöjen ja julkisen sektorin toimijoiden vesivastuun yhteistyöverkosto. S-ryhmä osallistuu verkoston koordinoimaan kestävään vedenkäyttöön liittyvään Impact Accelerator yhteistyöhankkeeseen Huelvan ja Doñanan alueella Etelä-Espanjassa. Hanke on ensimmäinen laatuaan Euroopassa ja sen tavoitteena on lisätä alueella toimivien ruoantuottajien sekä ruokaketjun toimijoiden yhteistyötä ja ymmärrystä yhteisiin vesivaroihin vaikuttavista toiminnoista sekä löytää ratkaisuja vesihaasteisiin. Hankkeen ensimmäinen pilottivaihe on valmis. Ensimmäisessä vaiheessa valmistui valuma-alueanalyysi ja tilakohtaiset analyysit tarvittavien toimenpiteiden tunnistamiseksi. Toinen vaihe toimenpiteiden toteuttamiseksi käynnistyy vuonna 2025, jossa S-ryhmä on mukana. Lisäksi S-ryhmä tukee John Nurmisen säätiön työtä mereen kohdistuvan ravinnekuormituksen vähentämiseksi niin rannikko- kuin manneralueilla.

S-ryhmä on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen ja tukee sen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksiin, työelämän periaatteisiin, ympäristöön ja korruption vastaiseen toimintaan liittyen.

S-ryhmä tukee ihmisoikeusjärjestöjen toimintaa hyväksyttyjen ihmisoikeusperiaatteiden sekä vastuullisuusyhteistyöperiaatteiden mukaisesti. Keskiössä on ollut yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden ja tasa-arvon teemat ja näitä edistävät järjestöt ja sidosryhmät.

SOK-yhtymän henkilöstöpolitiikassa kuvataan yhteiset henkilöstötyön periaatteet ja todetaan, että hyvä työyhteisö kuuluu kaikille. Henkilöstöpolitiikassa todetaan, että noudatetaan henkilöstöämme koskevissa asioissa lakeja, sopimuksia, eettisiä periaatteita, toimintapolitiikkoja ja yhteisiä ohjeita. Työyhteisöjen monimuotoisuutta arvostetaan, samoin kuin henkilöstön mukaan ottamista ja yhdenvertaisuutta. Yrityskohtaiset, jo perehdytyksessä läpikäytävät HR-pelisäännöt auttavat toimimaan linjausten mukaan arjessa, ja tukevat työntekijöiden tasapuolista kohtelua. Epäasiallista, syrjivää tai epätasa-arvoista kohtelua ei suvaita. Nollatoleranssia tukee selkeä sanoitus, ilmoituskanavat, sekä selvitysmenettelyt ja tukimallit. Jokaista rohkaistaan puuttumaan ei-toivottuun käytökseen, mikäli sellaista esiintyy, ja edistämään omalla käytöksellä toimivaa ja tuloksellista työyhteisöä. Työyhteisötutkimusten tuloksia seurataan ja ne ovat hyvällä tasolla. Jatkuvaan oppimiseen ja parantamiseen kannustetaan.

S-ryhmän ja Suomen Punaisen Ristin yhteiskeräys Ukrainan kriisistä kärsivien auttamiseksi alkoi keväällä 2022 ja yhdessä asiakkaiden kanssa on kerätty vuoden 2024 loppuun mennessä jo noin 1,7 miljoona euroa SPR:n katastrofirahastoon. S-ryhmä on myös antanut tavaralahjoituksia Suomeen tulleille ukrainalaisille. Sen lisäksi osa Suomeen tulleista ukrainalaisista on myös onnistuttu työllistymään S-ryhmään.

Euroopan laajimmassa, vuosittain ilmestyvässä Sustainable Brand Index -tutkimuksessa arvioidaan kuluttajien näkemyksiä brändien vastuullisuudesta. Vuonna 2024 kuluttajien mielikuvien mukaan S-ryhmä oli Suomessa vastuullisin päivittäistavarakaupan brändi sekä ABC, S-market, Sokos Hotellit ja S-Pankki vastuullisuuden ykkösiä omilla toimialoillaan. S-ryhmä on T-Median vuoden 2024 Luottamus & Maine -tutkimuksessa Suomen viidenneksi maineikkain yritys suuren yleisön keskuudessa. Tutkimus mittaa yritysten mainetta kahdeksan eri osa-alueen avulla: vastuullisuuden, hallinnon, johdon, talouden, innovatiivisuuden, vuorovaikutuksen, tuotteiden ja palveluiden sekä työnantajakuvan avulla. S-ryhmän maine on kaikissa näissä osa-alueissa hyvä, taloudessa erinomainen. S-ryhmän kokonaismainearvosana tutkimuksessa oli 3,83 ja se on S-ryhmän mittaushistorian paras tulos.

S-ryhmän vastuullisuustyön tuloksia ja tavoitteita kuvataan tarkemmin maaliskuussa 2025 julkaistavassa vuosi- ja vastuullisuuskatsauksessa, jonka voi lukea osoitteessa www.s-ryhma.fi.

Alkaneen vuoden näkymät

Vuoden 2025 talouden näkymät ovat haastavat ja ilmassa on edelleen paljon epävarmuuksia. Suomessa taantuma näyttäisi jääneen taakse ja talous toipuu, vaikka kasvu on vielä hidasta. Inflaation hidastumisen, korkojen laskun sekä ostovoiman kohenemisen odotetaan lisäävän kotitalouksien tuloja ja vahvistavan kulutusta. Myös yritysten investointien odotetaan kääntyvän kasvuun kuluvan vuoden aikana. Talouden sopeutustoimet jatkuvat, ja uudet arvonlisäverojen korotukset heijastuvat suoraan yksityiseen kulutukseen. Kulutuksen kasvua hillitsee myös työllisyyden heikentyminen.

SOK-yhtymän liiketuloksen ennakoidaan laskevan vuonna 2025 edelliseen vuoteen nähden. Liiketuloksen laskuun vaikuttavat selvästi edellisvuotta korkeammalla tasolla olevat investoinnit ja muut panostukset liiketoiminnan kehittämiseen. Liikevoiton suuruuteen vaikuttavat yleisesti taloudellisen tilanteen suunta, inflaation ja kuluttajien ostovoiman kehitys, matkailu- ja ravitsemiskaupan kehittyminen erityisesti kansainvälisessä matkustamisessa sekä S-Pankin tuloskehitys.

SOK-yhtymän matkailu- ja ravitsemiskaupassa alkuvuoden odotukset kysynnän kasvulle ovat paremmat kuin edellisenä vuonna. Hotellien liikevaihdon ennakoidaan kehittyvän positiivisesti korkeamman keskihinnan ja käyttöasteen kautta. Myös ravintolakaupassa kysynnän odotetaan kasvavan edelliseen vuoteen verrattuna. Odotamme matkailu- ja ravintolakaupan kysynnän piristyvän ja myynnin kasvavan, kun kuluttajien luottamus talouteen vahvistuu kohenevan ostovoiman ja koronlaskujen tukemana. Uuden lisärasitteen toimialalle toi kuitenkin majoituksen arvonlisäveron korotus 10 prosentista 14 prosenttiin vuoden 2025 alusta. Haastavista ajoista huolimatta matkailu- ja ravintola-ala on uudistunut ja monipuolistunut ja Suomesta uskotaan tulevan yhä kiinnostavampi matkailukohde.

Hankinta- ja palvelutoiminnassa ei nähdä olennaisia toiminnallisia ja rakenteellisia muutoksia edelliseen vuoteen nähden. Palvelutoiminnan ennakoidaan jatkuvan edellisvuoden tasolla. Hankintatoimen volyymikehitys on riippuvainen S-ryhmän myynnin kehityksestä.

Hallituksen ehdotus SOK:n jakokelpoisen ylijäämän käyttämisestä

SOK:n jakokelpoinen ylijäämä on 603 735 331,76 euroa (tilikauden ylijäämä 13 502 112,50 euroa). Hallitus esittää, että osuuspääoman korkoa maksetaan 14 408 587,73 euroa ja hallintoneuvoston käyttörahastoon siirretään 20 000,00 euroa ja edellisten tilikausien ylijäämätilille jätetään -926 475,23 euroa.

SOK:n taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Helsingissä 11.2.2025

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA
Hallitus

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	Liitetieto	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Liikevaihto	1	9 327,7	9 022,1
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2,1	2,5
Materiaalit ja palvelut		-8 391,3	-8 124,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	3	-370,6	-339,4
Poistot ja arvonalentumiset	4	-183,7	-166,8
Liiketoiminnan muut kulut	5	-337,8	-353,2
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	14	68,8	61,3
Liikevoitto/-tappio		**115,0**	**102,5**
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	7	-24,0	-26,2
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	14	-0,1	-3,2
Tulos ennen veroja		**90,9**	**73,1**
Tuloverot (+/-)	9	-7,8	-3,9
Kauden tulos		**83,1**	**69,2**
Jakautuminen:			
Emo-osuuskunnan omistajille		83,1	69,2
		83,1	**69,2**

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	Liitetieto	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Kauden tulos		83,1	69,2
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi			
Muuntoerot		-1,5	-4,0
Rahavirran suojaukset	9	1,3	0,8
Osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen erät		3,1	6,1
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		2,9	2,9
Kauden laaja tulos		**86,0**	**72,1**
Kauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emo-osuuskunnan omistajille		86,0	72,1
		86,0	**72,1**

Konsernitase, IFRS

Milj. €	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	10	1 204,8	1 205,8
Sijoituskiinteistöt	11	22,1	23,9
Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo	12	93,0	96,9
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	14	519,2	368,4
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	15	44,0	42,7
Laskennalliset verosaamiset	16	25,0	26,2
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**1 908,1**	**1 764,0**
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	17	246,7	231,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	18	638,0	668,1
Rahavarat	19	187,3	221,0
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**1 072,0**	**1 120,1**
Myytävänä olevien toimintojen varat		**14,2**	**14,2**
Varat yhteensä		**2 994,3**	**2 898,2**
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osuuspääoma	20	172,0	172,0
Sidotut rahastot	20	15,8	11,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		75,6	66,0
Kertyneet voittovarat		511,9	444,9
Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		**775,3**	**694,3**
Oma pääoma yhteensä		**775,3**	**694,3**
Pitkäaikaiset velat			
Pitkäaikaiset korolliset velat	21	917,5	906,8
Pitkäaikaiset korottomat velat	22	11,5	11,9
Laskennalliset verovelat	16	5,0	4,8
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		**934,0**	**923,5**
Lyhytaikaiset velat			
Lyhytaikaiset korolliset velat	21	222,9	197,3
Lyhytaikaiset korottomat velat	22	229,9	194,5
Ostovelat	22	829,1	873,6
Varaukset	23	0,1	5,4
Tilikauden verovelka		1,4	5,1
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		**1 283,5**	**1 276,0**
Myytävänä olevien toimintojen velat		**1,5**	**4,5**
Oma pääoma ja velat yhteensä		**2 994,3**	**2 898,2**

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €	Liitetieto/Viite	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
LIIKETOIMINTA			
Liikevoitto/-tappio		115,0	102,5
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon	(A)	114,9	107,7
Käyttöpääoman muutos	(B)	9,8	70,6
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		**239,7**	**280,8**
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)	18	0,0	0,3
Muut rahoituskulut	7	-0,0	-0,1
Muut rahoitustuotot	7	0,3	0,3
Maksetut välittömät verot	9	-10,8	-1,4
Liiketoiminnan rahavirta		**229,2**	**280,0**
INVESTOINNIT			
Tytäryritysten myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla			0,6
Investoinnit muihin osakkeisiin ja osuuksiin	14, 15	-1,5	
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	10	-124,3	-38,6
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	12	-13,7	-13,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	10, 12	1,5	1,7
Saadut osingot investoinneista	7	8,2	6,8
Investointien rahavirta		**-129,8**	**-42,4**
RAHOITUS			
Pitkäaikaisten lainojen nostot	21	5,0	
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	21	19,7	31,7
Vuokrasopimusvelkojen maksut		-150,4	-141,5
Maksetut korot	7	-7,7	-9,3
Saadut korot	7	4,5	3,8
Maksetut osuuspääoman korot		-15,2	
Muu oman pääoman muutos	20	9,6	21,0
Rahoituksen rahavirta		**-134,4**	**-94,3**
Rahavarojen nettomuutos		**-35,0**	**143,3**
Rahavarat tilikauden alussa	19	**224,6**	**81,3**
Rahavarojen nettomuutos		**-35,0**	**143,3**
Rahavarat kauden lopussa	19	**189,6**	**224,6**
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon	(A)		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-1,7	-1,3
Poistot ja arvonalentumiset		183,7	166,8
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-67,2	-57,9
		114,9	**107,7**
Käyttöpääoman muutos	(B)		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		32,0	20,8
Vaihto-omaisuuden muutos		-15,6	21,1
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-6,5	28,7
		9,8	**70,6**

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

	Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma								
Milj. €	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut sidotut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	**Yhteensä**	Määräysvallattomien omistajien osuus	**Oma pääoma yhteensä**
Oma pääoma									
1.1.2023	172,0	-14,0	18,5	45,0	-13,8	388,9	**596,6**	0,9	**597,5**
Kauden laaja tulos		6,9			-4,0	69,2	**72,1**		**72,1**
Osuusmaksun korot							**0,0**		**0,0**
Muut muutokset*			0,0	21,0		4,7	**25,7**	-0,9	**24,8**
31.12.2023	**172,0**	**-7,1**	**18,5**	**66,0**	**-17,8**	**462,7**	**694,3**	**0,0**	**694,3**
1.1.2024	172,0	-7,1	18,5	66,0	-17,8	462,7	**694,3**	0,0	**694,3**
Kauden laaja tulos		4,4			-1,5	83,1	**86,0**		**86,0**
Osuusmaksun korot						-15,2	**-15,2**		**-15,2**
Muut muutokset**			-0,0	9,6		0,6	**10,2**		**10,2**
31.12.2024	**172,0**	**-2,7**	**18,5**	**75,6**	**-19,3**	**531,2**	**775,3**	**0,0**	**775,3**

*Sisältää North European Oil Trade Oy -konsernin osakkuusyhtiötuloksen oikaisun (4,9 milj. €) vuoden 2022 lopullisen tuloksen varmistuttua.
**Sisältää North European Oil Trade Oy -konsernin osakkuusyhtiötuloksen oikaisun (0,8 milj. €) vuoden 2023 lopullisen tuloksen varmistuttua.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Perustiedot

SOK-konsernista käytetään SOK:n sääntöjen mukaan nimeä SOK-yhtymä. SOK-yhtymän muodostavat Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK) ja sen tytäryhtiöt. SOK:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki.

SOK:n tarkoituksena on luoda kilpailuetua S-ryhmän liiketoiminnalle. SOK toteuttaa toimintansa tarkoitusta kehittämällä ja ohjaamalla S-ryhmän strategioita, arvoketjua ja ketjutoimintaa yhteistyössä osuuskauppojen kanssa. SOK tuottaa S-ryhmän tarvitsemat yhteiset, kilpailukykyä lisäävät palvelut sekä harjoittaa S-ryhmän tarjonnalle synergiaa ja taloudellista lisäarvoa tuottavaa liiketoimintaa kotimaassa ja Virossa.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.s-ryhma.fi.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2024 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:n sovellettavaksi hyväksyttyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei muuta ole kerrottu. SOK:n tilikausi on kalenterivuosi. Suluissa esitettävät luvut viittaavat vuoden 2023 vastaavaan ajanjaksoon, ellei toisin ole mainittu.

Kaikki esitetyt luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Toimintaympäristö

Vuonna 2024 erityisesti geopoliittiset jännitteet varjostivat jo viriävää talouden kasvua ja aiheuttivat edelleen globaalisti epävarmuuksia kehitykseen. Toimintaympäristön volatiilisuus jatkuu samoista syistä myös kuluvana vuonna. Suomen talouden näkymät ovat kuitenkin hienoisesti kohentumassa, vaikka Euroopan tasolla kasvu on yhä verrattain hidasta.

Tilastokeskuksen mukaan kuluttajahinnat kohosivat Suomessa keskimäärin 1,6 prosenttia vuonna 2024. Kuluttajahintojen nousu hidastui selvästi vuoden 2024 aikana. Valtiovarainministeriö arvioi joulukuun ennusteessaan Suomen inflaation jatkavan edelleen hidastumista reiluun yhteen prosenttiin vuonna 2025.

Vastuullisuusnäkökulmasta merkittävimmät ihmisoikeusriskit ovat globaaleissa hankintaketjuissa tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset sekä mahdolliset puutteet eettisissä toimintavoissa ja läpinäkyvyydessä. Ympäristön kannalta merkittävimmät riskit liittyvät ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemiseen sekä niiden vaikutuksiin sekä omassa toiminnassa että hankintaketjussa.

Ilmastotyössä S-ryhmä on sitoutunut tieteeseen pohjautuviin kunnianhimoisiin päästövähennystavoitteisiin oman toiminnan osalta. S-ryhmän ilmastotyö on kansainvälisessä CDP-arviossa hyvällä johtamisen tasolla, arvosanalla A-.

Tilikaudella 2024 sovelletut uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat

Tilikaudella 2024 sovelletuilla IAS/IFRS-standardi- ja tulkintamuutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen. SOK ei ole soveltanut mitään uutta tai muutettua standardia tai tulkintaa ennen sen voimaantulopäivää.

Arvioiden käyttö

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tehdyistä arvioista. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletusta korjataan.

Keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, liittyvät tasolle kolme luokiteltavien rahoitusinstrumenttien käyvän

arvon määrittämiseen, arvonalentumistestaukseen sekä laskennallisiin verosaamisiin ja varauksiin.

Merkittävissä yritysjärjestelyissä konserni käyttää ulkopuolista neuvonantajaa arvioitaessa aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käypiä arvoja ja niiden arvostuksen osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin.

Arvioita käytetään myös arvonalennustestauksissa, joissa testattavan liiketoimintakokonaisuuden liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin tai käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämiseen liittyviä oletuksia ja keskeisiä epävarmuustekijöitä on kuvattu liitetiedossa 25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot. Vuokrasopimusten esittämistä on kuvattu erityisesti liitetiedossa 10. Aineelliset hyödykkeet ja 21. Korolliset velat. Laskennallisista veroista ja varauksista annetaan lisätietoja liitetiedoissa 16. Laskennalliset verot ja 23. Varaukset.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emo-osuuskunnan lisäksi kaikki ne tytäryhtiöt, joissa emo-osuuskunnalla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konsernilla on oikeus määrätä yrityksen talouden ja toiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Suomen lisäksi tytäryhtiöitä oli tilikauden aikana Virossa ja Venäjällä. Venäjällä olevat kiinteistöyhtiöt on tilinpäätöksessä esitetty myytäviksi luokitelluiksi omaisuuseriksi.

Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää, jonka mukaan hankitun yhtiön yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypiin arvoihin hankintahetkellä. Liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan pääoman menoja, on kirjattu kuluksi.

Yhteisyritykset, joissa konsernilla on yhteinen määräysvalta ja osakkuusyritykset, joissa konsernin omistusosuus äänimäärästä on 20–50 prosenttia ja joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus yhteisyritysten ja osakkuusyritysten muihin laajan tuloksen eriin kirjatuista muutoksista on kirjattu konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole velvoitteita osakkuus- tai yhteisyrityksiin liittyen. Sijoitustarkoituksessa hankitun osakkuus- tai yhteisyrityksen tulososuus on esitetty liikevoiton alapuolella. Konsernin varsinaista liiketoimintaa palvelevien osakkuus- ja yhteisyritysten tulos on sitä vastoin esitetty ennen liikevoittoa.

Tilivuoden aikana hankitut tai perustetut yhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen hankinta- tai perustamisajankohdasta alkaen. Myydyt tytäryhtiöt sekä osakkuus- ja yhteisyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siihen saakka, jolloin määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta lakkaa. Omistusosuuden muutokset tytäryrityksessä, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevina liiketoimina.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Tilikauden voitto tai tappio sekä tilikauden laaja tulos on jaettu emoyhteisön omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Määräysvallattomien omistajien osuudet arvostetaan alun perin niiden suhteelliseen osuuteen hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta hankinta-ajankohtana. Määräysvallattomien omistajien osuus on esitetty omana eränään konsernin omassa pääomassa.

Keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt yhdistellään (ne varat ja velat, joista osakas vastaa) yhteisenä toimintona omistusosuuden mukaisesti rivi riviltä.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

SOK-yhtymän liikevaihto muodostuu osuuskauppojen tavarahankintaan liittyvästä laskutuksesta, SOK:n keskitetysti tuottamista yhteisistä palvelutoiminnoista sekä SOK:n tytäryhtiöiden omasta vähittäismyynnistä. Myynti osuuskaupoille on laskutusmyyntiä. Vähittäismyynti on pääasiassa käteis- tai luottokorttimyyntiä. Tyypilliset tuotteiden myyntiä koskevat asiakassopimukset muodostavat yhden suoritevelvoitteen.

Myyntituotot kirjataan määrään, johon odotetaan olevan oikeutettu siirrettäessä tuote tai palvelu asiakkaalle. Myyntituotot tuloutetaan, kun asiakas saa määräysvallan tavaraan tai palveluun. Asiakas saa määräysvallan, kun se pystyy ohjaamaan tavaran tai palvelun käyttöä ja saamaan siihen liittyvän hyödyn. SOK-yhtymän liikevaihto kertyy pääasiassa tavaroiden myynnistä, joissa suoritevelvoitteet ovat selkeästi tunnistettavissa asiakassopimuksista ja tilauksista. Tavaroiden myynti tuloutetaan yhtenä ajankohtana, kun tuotteiden määräysvalta siirtyy asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti. Palveluiden myynti tuloutetaan pääsääntöisesti palvelun tuottamisen tahdissa.

Transaktiohinta sisältää usein muuttuvia vastikkeita kuten volyymi- ja käteisalennukset sekä markkinointituet. Muuttuvat vastikkeet on arvioitu käyttäen todennäköisimmän arvon menetelmää, mikäli ne eivät ole vielä toteutuneet raportointijakson päättyessä. Myyntituotot oikaistuna välillisillä veroilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla esitetään liikevaihtona.

Avustukset

Valtiolta tai muulta taholta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan silloin, kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset

vähennetään ko. hyödykkeiden kirjanpitoarvoista. Nämä avustukset tuloutuvat omaisuuden taloudellisen käyttöajan kuluessa.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot, liiketoiminnan luovutustuotot, vahingonkorvaustuotot sekä saadut avustukset ja tuet, joita ei ole annettu tietyn investoinnin rahoittamiseksi tai osallistumiseksi tiettyyn menoon.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä suoritetaan kiinteitä maksuja erillisille yhtiöille ilman oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia järjestelyjä.

Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluiksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen menot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvana velkana tai saamisena merkitään taseeseen etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo, josta on vähennetty eläkejärjestelyjen varojen käypä arvo tilinpäätöspäivänä. Kyseisen etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, sillä tilikaudella kun ne syntyvät. SOK-yhtymässä ei ollut etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä tilikaudella 2024.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluiksi tulosvaikutteisesti aikaisempana seuraavista ajankohdista: kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun kirjataan tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut. Työsuhteen kestoon liittyen henkilöstölle kertyy työ- ja ikämerkkipäiväetuutta. Työ- ja ikämerkkipäiväetuudesta kirjataan työ- ja ikämerkkipäivävelka.

Liikevoitto

SOK:n näkemyksen mukaisesti liikevoitto on merkityksellinen välisumma. Liikevoittoa ei määritellä IFRS-standardistossa, joten SOK on määritellyt sen seuraavasti. Liikevoitto muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään tilikauden aine-, tarvike- ja tavaraostot, ulkopuoliset palvelut, työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut, poistot ja mahdolliset aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset sekä liiketoiminnan muut kulut sekä lisätään tai vähennetään konsernin varsinaista liiketoimintaa palvelevien osakkuus- ja yhteisyritysten tulos. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Valuuttakurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä; muutoin ne on kirjattu rahoitustuottoihin ja kuluihin.

Tuloverot

Tuloslaskelman tuloveroihin sisältyvät tilikauden verotettavan tuloksen perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan tai laajan tuloksen eriin kirjattavien erien verovaikutus kirjataan kuitenkin kyseisiin eriin. Kauden tuloverot lasketaan kunkin maan tilinpäätöshetkellä voimassa olevalla verokannalla.

Laskennallinen verovelka ja -saaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista. Liikearvoista ei ole laskettu laskennallista verovelkaa siltä osin, kun liikearvot eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä eroista (vuokrasopimukset, poistoero, konsernin sisäiset katteet ja myyntivoitot), käypään arvoon arvostuksista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista verovelkaa, mikäli voitonjako ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa verokannoilla, jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Konsernitaseeseen sisältyy edellä mainittuja ulkomaisten tytäryritysten jakamattomia voittovaroja lukuun ottamatta laskennallinen verovelka täysimääräisesti, laskennallinen verosaaminen siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Kirjaamisedellytyksiä arvioidaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä.

SOK-yhtymän laatiman alustavan analyysin perusteella suurten konsernien vähimmäisvero-sääntelyllä (OECD:n pilari II) ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin verokuluun.

Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo muodostuu käypään arvoon arvostetun luovutetun vastikkeen sekä käypiin arvoihin arvostettujen hankittujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena hankinta-ajankohtana. Liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Osakkuus- ja yhteisyritysten osalta liikearvo sisällytetään sijoituksen hankintamenoon.

Aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa ohjelmistolisenssit sekä tekijänoikeudet. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaiku-

tusaikanaan. SOK-yhtymällä ei ole sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen käyttöaika.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:	**Vuosia**
Ohjelmistolisenssit	3–5
Muut aineettomat hyödykkeet	3–10

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioituihin taloudellisiin pitoaikoihin perustuen. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:	**Vuosia**
Rakennukset	15–35
Kevyet rakennelmat ja rakennusten laitteet	5–15
Konttori- ja varastokalusto	5–10
Varasto-, huolto- ja jalostuskoneet	5–10
Ravintola- ja hotellikalusto	3–10
Myymäläkalusto	3–7
Moottoriajoneuvot ja palvelimet	3–5
Huoneistojen perusparannusmenot	3–10

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisista syntyvät voitot tai tappiot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Arvonalentumiset

Aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvien omaisuuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, määritetään kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, keskeneräiset aineettomat hyödykkeet sekä aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä diskontataan arvioidut vastaiset rahavirrat nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja.

Aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi poistoilla vähennettynä, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta. Liikearvon arvonalennustestausta on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 13. Liikearvon arvonalennustestaus.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana:

Vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka tuottaa oikeuden käyttää yksilöityä omaisuuserää määriteltynä ajanjaksona tiettyä määriteltyä vastiketta vastaan, tuottaen omaisuuserän käyttöä koskevan määräysvallan määräajaksi.

Vuokrasopimukset kirjataan IFRS 16 Vuokrasopimukset mukaisesti taseeseen käyttöoikeusomaisuuseränä ja vastaavana vuokrasopimusvelkana. Käypä arvo tai tätä alempi tulevien vuokrien nykyarvo merkitään vuokra-ajan alkaessa taseeseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin (sijoituskiinteistöistä tarkemmin jäljempänä) ja sopimuksesta johtuvat velvoitteet vastaavasti korollisiin velkoihin. Maksettavat vuokrat jaetaan korkokuluun ja velan lyhennykseen. Korkokulu kirjataan tuloslaskelmaan vuokra-aikana siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokrasopimuksella hankituista hyödykkeistä kirjataan poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Konsernissa ei erotella palvelusopimuskomponentteja varsinaisista vuokrasopimuskomponenteista, vaan vuokrasopimuskomponenttia ja siihen liittyvää palvelusopimuskomponenttia käsitellään yhtenä vuokrasopimuskomponenttina.

Vuokrasopimuksia, joiden vuokra-aika on 12 kuukautta tai vähemmän, tai jotka ovat vähäarvoisia ei kirjata taseeseen.

Vuokrien nykyarvoa laskettaessa diskonttauskorkona käytetään ensisijaisesti vuokrasopimuksen sisäistä korkoa tai vuokralle ottajan lisäluoton korkoa, joka kuvastaa korkoa, jota vuokralle ottaja maksaisi lainatessaan vuokrasopimuksen syntymisajankohtana omaisuuserän hankkimiseen tarvittavat varat samaksi ajaksi vastaavanlaisin vakuuksin.

Käyttöoikeusomaisuuserien tasearvoja arvioidaan säännöllisesti, ja mahdolliset alaskirjaukset tehdään voimassa olevien säännösten mukaisesti.

Jatko-optioita ei huomioida, ellei niistä ole sitovaa päätöstä. Perusperiaatteena on, että vuokrasopimuksen

jatko-optiota ei pidetä todennäköisenä, ennen kuin hallitus on hyväksynyt liiketoiminnan esityksen sopimuksen jatkosta. Näin ollen jatko-optiot tullaan huomioimaan, kun niistä on sitova päätös tehty hallituksen tai muun päättävän tahon toimesta.

Konserni vuokralle antajana:
SOK-yhtymä luokittelee vuokralle antajana sopimukset rahoitusleasingsopimuksiin ja operatiivisiin vuokrasopimuksiin sen mukaan, ovatko sopimuksen kohteena olevan omaisuuserän omistukselle ominaiset riskit ja edut siirtyneet olennaisilta osin. Rahoitusleasingsopimuksesta vuokralle antaja kirjaa saamisen, joka vastaa sen nettosijoitusta vuokrasopimukseen ja on yhtä suuri kuin sen tulevaisuudessa saamien vuokrien ja takaamattoman jäännösarvon nykyarvot yhteensä. Jos sopimus luokitellaan operatiiviseksi, vuokralle antaja esittää kohteen taseessaan. SOK-yhtymän annetut vuokrasopimukset on luokiteltu operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi.

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat konsernin ulkopuolisen liiketoiminnan käytössä olevia kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen niistä ensisijaisesti vuokratuottoa ja/tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyyn hankintahintaan noudattaen samoja periaatteita kuin aineellisten käyttöomaisuushyödykkeisiin kuuluvien kiinteistöjen osalta.

Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrityksessä käytetään sekä ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemää markkina-arvoon perustuvaa arviota että itse laadittua kiinteistön tuottoarvoon perustuvaa arviota. Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä kirjataan liikevaihtoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuvat välittömät menot. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut, tuotteen valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvaroja sisältyy seuraaviin taseen eriin: pitkäaikaiset rahoitusvarat, myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset, lyhytaikaiset korolliset saamiset, lyhytaikaiset sijoitukset ja rahavarat.

Pitkäaikaiset rahoitusvarat koostuvat osakkeista, pääomalainasaamisista, muista pitkäaikaisista lainasaamisista sekä pitkäaikaisista myyntisaamisista. Rahoitusvaroihin luettavat myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset sisältävät myyntisaamisia, johdannaissaamisia ja rahoituserien siirtosaamisia. Korolliset lyhytaikaiset saamiset muodostuvat rahamarkkinasijoituksista ja muista lyhytaikaisista saamisista. Rahavarat koostuvat käteisvaroista sekä erittäin likvideistä saamisista luottolaitoksilta.

Rahoitusvelkoja sisältyy seuraaviin taseen eriin: pitkäaikaiset korolliset velat, pitkäaikaiset korottomat velat, lyhytaikaiset korolliset velat, lyhytaikaiset korottomat velat ja ostovelat.

Pitkäaikaiset korolliset velat ovat pelkästään vuokrasopimusvelkoja. Rahoitusvelkoihin luettavat pitkäaikaiset korottomat velat sisältävät pitkäaikaiset ostovelat. Lyhytaikaiset korolliset velat koostuvat lyhytaikaisista vuokrasopimusveloista sekä muista lyhytaikaisista veloista. Rahoitusvelkoihin luettavat lyhytaikaiset korottomat velat sisältävät johdannaisvelkoja ja rahoituseriin liittyviä siirtovelkoja.

SOK-yhtymässä sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen taseeseen merkitsemisessä selvityspäivän mukaista käytäntöä. Rahoitusvarat ja -velat, joita ei myöhemmin arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, arvostetaan alun perin käypään arvoon lisättynä välittömillä hankintakuluilla.

Rahoitusvarat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti myöhemmin arvostettaviksi. Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen myöhemmin arvostettavaksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin luokitellaan johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa sekä osakkeet ja osuudet. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat tai -velat arvostetaan tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan, jolloin tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään tuloslaskelmaan käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien tilinpäätöshetken arvon ja edellisen tilinpäätöksen kirjanpitoarvon erotus. Jos käypään arvoon arvostettava rahoitusinstrumentti on hankittu tilikauden aikana, tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään rahoitusinstrumentin tilinpäätöshetken arvon ja hankintamenon erotus. Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten käypä arvo määritellään niiden markkina-arvojen perusteella. Julkisesti noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon, jos niiden käypiä arvoja ei voida luotettavasti määrittää.

Johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset on suojauslaskentaa lukuun ottamatta kirjattu tulosvaikutteisesti. Ostojen ja ostovelkojen suojaamiseksi solmittujen johdannaissopimusten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan ostoihin. Muiden käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien johdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat voitot on kirjattu rahoitustuottoihin ja tappiot rahoituskuluihin.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviin rahoitusvaroihin luokitellaan rahoitus-

varat, joita pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja myyntituottojen keräämiseksi. Lisäksi kyseisten sopimusten rahavirrat ovat ainoastaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Käyvän arvon muutos kirjataan muun laajan tuloksen kautta oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Kun rahoitusinstrumentti myydään, kirjataan omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos luokittelun muutoksena yhdessä kertyneiden korkojen sekä myynti-voiton tai -tappion kanssa tulokseen. Tilinpäätöksessä ei ollut käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavia rahoitusvaroja.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sellaiset rahoitusvarat, joita pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja joiden rahavirrat ovat ainoastaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen transaktiomenot sisällytetään efektiivisen koron menetelmällä laskettavaan jaksotettuun hankintamenoon ja jaksotetaan tulosvaikutteisesti saamisen juoksuajalle. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen sopimukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Kaikki rahoitusvelat lukuun ottamatta johdannaisvelkoja luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen arvostettaviksi. Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat erät merkitään taseeseen nimellisarvon suuruisena silloin, kun sen tekohetken käypä arvo vastaa nimellisarvoa. Jos velan pääomana on saatu vähemmän tai enemmän kuin velan nimellisarvo, merkitään velka siihen määrään, joka siitä on saatu. Velan nimellisarvon ja hankintamenon erotuksesta tilikauden kuluksi tai tuotoksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään velan hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Nimellisarvon ja hankintamenon erotus tai velkaan liittyvä palkkiomeno tai sellainen meno, joka on osa velkaan liittyvää korkomenoa, jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä kuluna velan juoksuajalle.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksyttyjä arvostusmenetelmiä. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Valuuttatermiinien käyvät arvot määritellään arvostamalla termiinisopimukset tilinpäätöspäivän termiinikurssiin. Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat on arvostettu käyttäen keskikursseja.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Takaussopimuksista sekä rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita varten tappiota koskeva vähennyserä. Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista rahoitusvaroista ja takaussopimuksista kirjaus tehdään tulosvaikutteisesti. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista rahoitusvaroista tappiota koskeva vähennyserä kirjataan muihin laajan tuloksen eriin rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjanpitoarvoa vähentämättä.

Jos rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, lasketaan vähennyserä 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita vastaavasti. Alle 12 kuukauden mittaisten rahoitusvarojen vähennyserän laskennassa on käytetty jäljellä olevan juoksuajan luottotappioriskiä kuvaavia kertoimia. Mikäli kyseiseen rahoitusinstrumenttiin liittyvä luottoriski on lisääntynyt alkuperäisen kirjaamisen jälkeen merkittävästi, kirjataan vähennyseränä määrä, joka vastaa sopimuksen koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Jos myöhemmin tarkasteltavana olevana raportointipäivänä todetaan, että luottoriski ei enää ole lisääntynyt alkuperäiseen tilanteeseen verrattuna, kirjataan jatkossa vähennyserä 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita vastaavasti.

Valuuttamääräiset erät

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emo-osuuskunnan toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu euroina tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muutettu euroiksi EKP:n tilikauden päättymispäivänä noteeraamaan kurssiin ja kurssierot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin.

Koska EKP on toistaiseksi keskeyttänyt Venäjän ruplan euromääräisen valuuttakurssin noteerauksen, on kirjauksissa käytetty LSEG:n noteeraamaa EUR/RUB WM-kurssia.

Myyntisaamisten arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan liikevaihtoon ja ostovelkojen arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan kuluihin liikevoiton yläpuolelle. Muiden taseen rahoituseriin kuuluvien saamisten kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja vastaavasti muiden velkojen osalta rahoituskuluihin.

Ulkomaisten konserniyritysten tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut on käsitelty alun perin kunkin yrityksen toimintaympäristön valuutassa. Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän valuuttakurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien ja muun laajan tuloksen erien muuntamisesta keskikurssin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän mukaan samoin kuin kurssimuutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden hankintamenon eliminoinnista ja oman pääoman osalta, on kirjattu omana eränään muihin laajan tuloksen eriin. Kun ulkomainen tytär-, osakkuus- tai yhteisyritys myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tulosvaikutteisesti myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Suojauslaskenta

Konserni soveltaa IFRS:n mukaista suojauslaskentaa osaan konsernin tavaraostoja suojaavista valuuttajohdannaisista. Näiden osalta suojauksen kohteena on ainoastaan valuuttakurssiriski. Käytettävä suojauslaskentamalli on rahavirran suojaus.

Konsernilla on suojauslaskennan ulkopuolella johdannaissopimuksia, jotka ovat konsernin rahoituspolitiikan mukaan tehokkaita taloudellisia suojausinstrumentteja, mutta niihin ei sovelleta IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa.

Maksettavat osuuskorot ja osingot

Konsernin maksamat osuuspääoman korot ja osingot kirjataan oman pääoman vähennykseksi sille tilikaudelle, jonka aikana omistajat ovat hyväksyneet osuuspääoman koron tai osingon maksettavaksi.

Osuuspääoma

Osuuspääoma koostuu osuuskauppojen osuusmaksujen yhteenlasketusta määrästä Suomen Osuuskauppojen Keskuskuntaan. Osuuskaupan osuuksien lukumäärä määräytyy osuuskaupan jäsenmäärän ja vuotuisten ostojen perusteella.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Velvoitteeseen liittyvä kolmannelta osapuolelta saatava korvaus kirjataan taseeseen saamisena silloin kun se on käytännössä varma. Varausten määrät arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja määrät muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä.

Varaukset voivat liittyä esimerkiksi vajaakäytössä oleviin tiloihin, takuuvarauksiin ja toimintojen uudelleen järjestelyihin.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myytävänä olevaksi omaisuuseräksi luokitellaan sellainen luopumissuunnitelman mukainen erä tai luovutettavien erien ryhmä, josta kertyvä rahamäärä tulee ensisijaisesti omaisuuserän myynnistä eikä sen jatkuvasta käytöstä. Myytäväksi luokitellun erän tai erien ryhmä arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alhaisempaan käypään arvoon myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettynä ja poistojen tekeminen näistä omaisuuseristä lopetetaan. Myytävänä olevat omaisuuserät ja näihin liittyvät velat esitetään taseessa erillään jatkuvien toimintojen varoista ja veloista siitä lähtien, kun ne on luokiteltu myytävänä oleviksi. Vertailuvuoden tietoja ei luokitella uudelleen.

Lopetettu toiminto on erillinen merkittävä toiminto, josta on jo luovuttu (tai toiminto on poistettu pysyvästi käytöstä) tai se on luokiteltu myytävänä olevaksi. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään tuloslaskelmassa omalla rivillään jatkuvien toimintojen tuloksen jälkeen. Myös vertailuvuoden tuloslaskelmatiedot oikaistaan vastaavasti.

IASB:n julkaisemat myöhemmin voimaan tulevat standardi- ja tulkintamuutokset

Vuoden 2027 alusta voimaan tuleva IFRS 18 Tilinpäätöksen esittämistapa ja tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (EU ei ole hyväksynyt) korvaa olemassa olevan IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin. IFRS 18:ssa käsitellään tilinpäätöksen esittämistapaa, tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja sekä liitetietojen esittämistä. Standardin merkittävimmät muutokset liittyvät:

- tuloslaskelman rakenteeseen ja pakollisiin välisummiin
- vaatimukseen esittää liitetietoja tietyistä johdon määrittelemistä tunnusluvuista
- tietojen laajennettuihin yhdistämis- ja erittelykriteereihin, joita sovelletaan sekä päälaskelmiin että tilinpäätöksen liitetietoihin.

Muut julkaistut ja myöhemmin voimaan tulevat standardit ja tulkinnat sekä niiden muutokset eivät ole alustavan arvion mukaan merkityksellisiä konsernille.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Toimintoihin liittyvät FSTP Real Estate Oy ja tämän tytäryhtiöt OOO Otel plus, OOO Itis 2 ja OOO Karelia on luokiteltu myytävänä oleviksi. Kiinteistöyhtiöiden myyntiin liittyvät selvitykset ovat käynnissä. Kyseiset yhtiöt sisältyvät kiinteistöliiketoiminnan segmenttiin. Osakkuusyhtiö Kauppakeskus Mylly konserni on edellä mainittujen lisäksi luokiteltu myytävänä olevaksi.

Myynnin vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan

Milj. €	**31.12.2024**	**31.12.2023**
Aineelliset hyödykkeet*	0,1	10,5
Aineettomat hyödykkeet	0,0	0,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	11,7	
Laskennalliset verosaamiset	0,0	0,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	0,1	0,1
Rahavarat	2,3	3,6
Laskennalliset verovelat	-0,1	-0,1
Lyhytaikaiset korottomat velat	-1,3	-4,3
Varat ja velat yhteensä	**12,7**	**9,7**
Luovutetun yhtiön rahavarat	2,3	3,6
Rahavirtavaikutus	**2,3**	**3,6**

*Sisältää käyttöomaisuuden alaskirjauksia 10,9 miljoonaa euroa.

1. Segmentti-informaatio

Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon.

SOK-yhtymän raportoitavat segmentit

Marketkauppa

SOK-yhtymä harjoittaa marketkauppaa Virossa tytäryhtiönsä kautta. AS Prisma Peremarketilla on yhdeksän Prismaa Tallinnassa, kaksi Tartossa, yksi Narvassa ja yksi Raplassa.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymässä matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittavat Sokotel Oy Suomessa ja AS Sokotel Virossa. SOK-yhtymän hotellit toimivat Sokos Hotels, Radisson Blu ja Radisson Red-brändien alla. Kotimaassa Sokotel Oy:llä on 14 Sokos Hotellia, seitsemän Radisson Blu -hotellia ja yksi Radisson Red -hotelli. Tallinnassa palvelee Original Sokos Hotel Viru ravintoloineen.

Kiinteistöliiketoiminta

SOK-yhtymän kiinteistöliiketoiminnan tehtävänä on yhtymän kiinteistöomistuksen tuotosta ja arvon kehittymisestä huolehtiminen. Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto muodostuu yhtymän toiminnoilta ja ulkopuolisilta perittävistä vuokra- ja kiinteistöpalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Inex Partners Oy tarjoaa päivittäis-, käyttö- sekä erikoistavaroiden logistiikkapalveluja vähittäiskauppaketjuille. Meira Nova Oy tarjoaa päivittäistavararoiden hankinta- ja logistiikkapalveluja hotelli-, ravintola- ja catering-alan toimipaikoille.

SOK-yhtymän palvelutoimintojen tavoitteena on kehittää toimintamalleja ja prosesseja niin, että S-ryhmän liiketoiminnoille tuotetaan mahdollisimman paljon lisäarvoa. Palvelutoiminnot kehittävät ja ylläpitävät koko S-ryhmän kilpailukykyä lisääviä liiketoimintamalleja ja tuottavat kustannustehokkaasti palveluja S-ryhmän käyttöön. Yhteiset palvelutoiminnot hoitavat niitä S-ryhmän palvelutoimintoja, joiden keskittämisestä on saatavissa kustannussäästöjä tai toiminnan laadullista paranemista.

Pankkitoiminta

S-Pankki Oy:n tehtävänä on tuottaa osuuskauppojen asiakasomistajille kilpailukykyisiä peruspankkipalveluita. Samalla kauppapankki vahvistaa asiakasuskollisuutta ja säästää liiketoimintojen kustannuksia. Pankkitoimintana raportoidaan SOK-yhtymän osuus S-Pankki -konsernista yhdisteltävästä tuloksesta.

Segmenttiraportoinnin periaatteet SOK-yhtymässä ja täsmäytys IFRS-tilinpäätökseen

SOK-yhtymän ylimmän johdon raportoinnissa raportoitavia eriä ovat liikevaihto, liiketulos, operatiivinen tulos, investoinnit, realisoinnit sekä käyttöpääoma. Operatiivinen raportointi perustuu suomalaiseen kirjanpitolainsäädäntöön ja operatiivisen laskennan periaatteisiin. Kukin segmentti raportoidaan segmentin sisäisillä erillä eliminoituna. Esimerkiksi hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihdosta on eliminoitu segmenttiin kuuluvien yhtiöiden sisäinen liikevaihto. Operatiivisen raportoinnin liikevaihto täsmäytetään kirjanpidon IFRS-liikevaihtoon. Kirjanpidon liikevaihto on ulkoinen liikevaihto, josta on eliminoitu kaikki konsernin sisäiset erät. Operatiivisen raportoinnin ja kirjanpidon liikevaihdossa ei ole olennaisia eroja.

Liiketuloksen laskennassa käytetään suomalaisen kirjanpitolainsäädännön mukaisia arvostuksia. Segmentille kohdistetaan sille aiheuttamisperiaatteella kuuluvat tuotot ja kulut. Liiketuloksen täsmäytyksestä IFRS:n mukaiseen tulokseen ennen veroja käyvät ilmi ne erät, jotka jäävät operatiivisen tuloksen ulkopuolelle. Näitä ovat muun muassa rahoitustuotot ja -kulut, myyntivoitot ja -tappiot, kertaluonteiset liiketoiminnan lopettamiskustannukset sekä IFRS-erät.

SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida.

31.12.2024 Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemis-kauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistö-liiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset eliminoinnit ja muut	**Operatiivinen raportointi yhteensä**
Liikevaihto	207,6	224,6	8 935,0	85,6		-125,1	**9 327,7**
Konsernin sisäinen myynti muille segmenteille		0,8	134,4	19,0		1,8	**156,0**
Liiketulos	-2,4	-6,6	20,8	17,4	66,1	-4,4	**90,9**
Poistot	-4,5	-11,1	-19,5	-18,7		-0,7	**-54,5**
Investoinnit	2,8	10,7	22,2	3,7	100,0		**139,5**
Realisoinnit	0,0	0,0	0,5	0,0		1,0	**1,5**

31.12.2023 Milj. €							
Liikevaihto	221,3	226,2	8 614,5	85,3		-125,1	**9 022,1**
Konsernin sisäinen myynti muille segmenteille	0,0	0,8	138,8	19,7		1,5	**160,8**
Liiketulos	-3,1	-6,0	21,2	19,7	59,0	-3,4	**87,5**
Poistot	-4,5	-11,2	-15,2	-12,0		-1,0	**-43,9**
Investoinnit	4,5	5,7	17,0	24,4			**51,5**
Realisoinnit	0,2	0,5	0,9	0,8			**2,4**

Milj. €	2024	2023
Liikevaihdon täsmäytys		
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto	9 327,7	9 022,1
Liikevaihto IFRS	**9 327,7**	**9 022,1**
Tuloksen täsmäytys		
Raportoitavien segmenttien liiketulos	90,9	87,5
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:		
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)	4,2	-1,0
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	1,1	0,7
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut*	-0,1	-5,9
Varauksien muutokset	4,5	0,0
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot	1,3	0,2
Saadut vahingonkorvaukset	0,0	0,8
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-10,9	-3,5
IFRS-oikaisut	-0,2	-5,6
Tulos ennen veroja IFRS	**90,9**	**73,1**
* 2023 erään sisältyy myymäläkohteen lopetuskustannuksia sekä keskeneräiseksi jääneen hankkeen alaskirjauksia.		
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot		
Myynti S-ryhmälle	8 347,9	8 068,8
Muu kotimaan myynti	754,4	712,8
Ulkomaat	225,4	240,6
Yhteensä	**9 327,7**	**9 022,1**
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot segmenteittäin		
Marketkauppa	207,6	221,3
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	224,6	226,2
Hankinta- ja palvelutoiminta	8 809,9	8 489,4
Kiinteistöliiketoiminta	85,6	85,3
Yhteensä	**9 327,7**	**9 022,1**
Konsernitason lisätiedot, aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet		
Kotimaa	1 286,1	1 289,0
Ulkomaat	33,9	37,6
Yhteensä	**1 319,9**	**1 326,7**

2. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	2024	2023
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä kiinteistöyhtiöiden myyntivoitot	1,6	1,3
Muut	0,5	1,2
Yhteensä	**2,1**	**2,5**

3. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

Milj. €	2024	2023
Palkat ja palkkiot	305,0	275,9
Eläkekulut, maksupohjaiset eläkejärjestelyt	53,8	49,7
Muut henkilösivukulut	11,9	13,8
Yhteensä	**370,6**	**339,4**

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	2024	2023
	6 423	**6 156**

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin on laskettu keskiarvona neljännesvuosien lopun henkilökunnan lukumääristä.

4. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. €	2024	2023
Poistot		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	138,2	131,7
Koneet ja kalusto	18,9	18,4
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	13,3	9,2
Sijoituskiinteistöt	2,3	1,5
Yhteensä	**173,1**	**161,1**
Arvonalentumiset		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		0,0
Rakennukset ja rakennelmat	10,5	5,5
Koneet ja kalusto	0,4	0,2
Muut aineelliset hyödykkeet		0,0
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-0,2	0,0
Yhteensä	**10,7**	**5,7**
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	**183,7**	**166,8**

5. Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	2024	2023
Vuokrakulut	16,4	27,8
Markkinointikulut	6,0	6,5
Hallintokulut	20,1	16,8
Kalusto- ja tarvikekulut	174,3	177,1
Kiinteistöjen hoitokulut	42,7	45,6
Muut liikekulut	24,6	26,8
Tutkimus ja kehittämismenot	53,6	52,6
Yhteensä	**337,8**	**353,2**

6. Tilintarkastajan palkkiot

Milj. €	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,3
Muut palkkiot	0,0	0,1
Yhteensä	**0,3**	**0,4**

7. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. €	2024	2023
Rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	6,3	3,3
Osinkotuotot	3,1	3,7
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisten tuotot	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	0,8	1,0
Yhteensä	**10,2**	**8,1**
Rahoituskulut		
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	27,8	29,2
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista rahoitusveloista	6,1	5,1
Muut rahoituskulut	0,3	0,1
Yhteensä	**34,2**	**34,3**
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-24,0**	**-26,2**

8. Rahoitusinstrumenteista tuloslaskelmaan kirjatut erät

Milj. €	2024	2023
Liiketoiminnan muissa tuotoissa		
Myyntivoitto osakkeista ja osuuksista	0,9	0,5
Materiaali- ja palveluostoissa		
Nettokurssierot ostoveloista	0,0	0,2
Nettokulu suojaamistarkoituksessa pidettävistä ja suojauslaskennan alaisista johdannaisista	1,3	0,2
Rahoitustuotoissa ja -kuluissa		
Nettotuotto osakkeista ja osuuksista	0,1	0,7
Korkotuotot saamisista ja rahavaroista	6,3	4,6
Nettokurssierot saamisista ja rahavaroista	0,0	-1,2
Nettotuotto suojaamistarkoituksessa pidettävistä johdannaisista	0,0	0,0
Korkokulut muista rahoitusveloista	-33,4	-33,3
Nettokulut yhteensä	**-24,8**	**-28,4**

Yhteenveto IFRS 9:n mukaisissa kategorioissa	2024	2023
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat	6,3	3,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat ja -velat	1,8	-0,2
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvelat	-33,5	-33,2
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat suojauslaskennan alaiset johdannaissopimukset	0,6	1,6
Nettokulut yhteensä	**-24,8**	**-28,4**

Materiaali- ja palveluostoihin kirjattu suojaamistarkoituksessa pidettävien johdannaisten nettokulu koostuu johdannaisista, jotka on tehty ostojen suojaamistarkoituksessa, mutta joihin ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

Kulut jaksotettuun hankintamenoon arvostettavista veloista sisältää takausprovisiokulut.

9. Tuloverot

Milj. €	2024	2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-6,6	-6,0
Edellisten tilikausien verot	0,0	0,0
Ulkomaisten korkotulojen lähdeverot	-0,0	-0,1
Laskennallisten verojen muutos	-1,2	2,2
Yhteensä	**-7,8**	**-3,9**

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan voimassaolevalla verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

Milj. €	2024	2023
Tulos ennen veroja	90,9	73,1
Verot emoyhtiön verokannan mukaan	-18,2	-14,6
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-1,5	-0,8
Verovapaat tuotot	1,3	0,8
Vähennyskelvottomat kulut	-1,7	-0,6
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-0,0	-0,1
Verojen osuus osuudesta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	13,7	11,6
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,0	0,0
Muut erät	-1,4	-0,2
Verot tuloslaskelmassa	**-7,8**	**-3,9**

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

2024

Milj. €	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	1,3	0,3	1,6
Yhteensä	**1,3**	**0,3**	**1,6**

2023

Milj. €	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	0,8	0,2	1,0
Yhteensä	**0,8**	**0,2**	**1,0**

10. Aineelliset hyödykkeet

2024 Milj. €	Maa- ja vesialueet	Raken-nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno						
Hankintameno 1.1.	28,9	2 176,9	211,0	7,1	3,2	**2 427,1**
Muuntoerot	-0,0	-3,0	-0,2			**-3,2**
Lisäykset	1,9	131,9	9,4		14,4	**157,7**
Vähennykset		-2,8	-2,6			**-5,4**
Siirrot erien välillä	0,2	3,2	9,3		-9,2	**3,4**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *	-0,1	-15,7	-1,0			**-16,7**
Hankintameno 31.12.	**30,9**	**2 290,5**	**225,9**	**7,1**	**8,4**	**2 562,9**
Kertyneet poistot						
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-1 051,6	-155,7	-3,2		**-1 210,7**
Muuntoerot		1,4	0,1			**1,5**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		0,7	2,0			**2,7**
Tilikauden poistot		-138,1	-18,9	-0,3		**-157,3**
Arvonalentumiset		-10,5	-0,4			**-10,9**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *		15,7	1,0			**16,7**
Kertyneet poistot 31.12.	**-0,2**	**-1 182,4**	**-172,0**	**-3,6**	**0,0**	**-1 358,0**
Kirjanpitoarvo 1.1.	**28,7**	**1 125,3**	**55,2**	**3,9**	**3,2**	**1 216,4**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**30,8**	**1 108,2**	**53,9**	**3,6**	**8,4**	**1 204,8**

* Myytävänä olevissa omaisuuserissä esitetään kolme kiinteistöä ja näiden emoyhtiö.

Aineellisten hyödykkeiden hankintamenoon sisältyy vuokrasopimuksilla hankittuja omaisuuseriä seuraavasti:

2024 Milj. €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 515,0	53,9	**1 568,9**
Lisäykset	129,9	6,9	**136,9**
Vähennykset	-2,1	-0,6	**-2,6**
Tilikauden poistot	-113,7	-7,2	**-121,0**
Kertyneet poistot 1.1.	-626,8	-25,0	**-651,8**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**902,3**	**28,1**	**930,4**

2023 Milj. €	Maa- ja vesialueet	Raken-nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno						
Hankintameno 1.1.	28,3	2 088,6	199,0	6,7	37,3	**2 359,9**
Muuntoerot	-0,0	-5,1	-0,3			**-5,4**
Lisäykset		77,9	11,9	0,0	22,6	**112,4**
Vähennykset	-0,0	-32,8	-6,1	-0,0		**-39,0**
Siirrot erien välillä	0,6	48,3	6,6	0,4	-56,7	**-0,7**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *	-0,1	-18,7	-1,2			**-19,9**
Hankintameno 31.12.	**28,8**	**2 158,2**	**209,8**	**7,1**	**3,2**	**2 407,2**
Kertyneet poistot						
Kertyneet poistot 1.1.	-0,2	-916,5	-142,7	-2,9		**-1 062,3**
Muuntoerot		1,4	0,1			**1,5**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,4	5,3	0,0		**5,7**
Tilikauden poistot		-131,4	-18,4	-0,3		**-150,1**
Arvonalentumiset	-0,0	-5,5		-0,0		**-5,5**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *		8,9	0,5			**9,4**
Kertyneet poistot 31.12.	**-0,2**	**-1 042,7**	**-155,2**	**-3,2**	**0,0**	**-1 201,3**
Kirjanpitoarvo 1.1.	**28,2**	**1 172,1**	**56,3**	**3,8**	**37,3**	**1 297,6**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**28,7**	**1 115,5**	**54,5**	**3,9**	**3,2**	**1 205,8**

* Myytävänä olevissa omaisuuserissä esitetään kolme kiinteistöä ja näiden emoyhtiö.

Aineellisten hyödykkeiden hankintamenoon sisältyy vuokrasopimuksilla hankittuja omaisuuseriä seuraavasti:

2023 Milj. €	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 480,3	45,3	**1 525,5**
Lisäykset	66,9	9,2	**76,1**
Vähennykset	-32,2	-0,5	**-32,8**
Tilikauden poistot	-113,5	-7,1	**-120,6**
Kertyneet poistot 1.1.	-513,3	-17,9	**-531,2**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**888,2**	**28,9**	**917,1**

11. Sijoituskiinteistöt

Milj. €	2024	2023
Hankintameno		
Hankintameno 1.1.	85,6	90,8
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	-0,0	-5,4
Siirrot erien välillä	0,5	0,3
Hankintameno 31.12.	**86,0**	**85,6**
Kertyneet poistot		
Kertyneet poistot 1.1.	-61,7	-64,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,0	4,6
Tilikauden poistot	-2,3	-1,5
Kertyneet poistot 31.12.	**-63,9**	**-61,7**
Kirjanpitoarvo 1.1.	**23,9**	**26,0**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**22,1**	**23,9**
Käypä arvo	**78,5**	**79,2**

Sijoituskiinteistöt luokitellaan IFRS 13 mukaan käyvän arvon hierarkiatasolle 3. Hierarkiatasolle 3 sisällytetään erät, joiden käyvän arvon määrittämisessä on käytetty omaisuuserää tai velkaa koskevia syöttötietoja, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot perustuvat osin ulkopuolisen asiantuntijan tekemiin arvioihin ja osin yhtiön omaan arviointiin. Itse arvioitujen kiinteistöjen arvot perustuvat kauppa-arvoon, joka määritetään ennen arviointiajankohtaa toteutuneiden kauppojen ja vallitsevan markkinatilanteen perusteella. Käyvän arvon määritys tehdään puolivuosittain ja raportoidaan virallisen raportoinnin yhteydessä.

12. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

2024 Milj. €	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno				
Hankintameno 1.1.	9,8	167,2	47,3	**224,3**
Muuntoerot		-0,3		**-0,3**
Lisäykset		0,2	12,8	**13,0**
Vähennykset		-7,3		**-7,3**
Siirrot erien välillä		11,9	-15,8	**-3,9**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *		-1,7		**-1,7**
Hankintameno 31.12.	**9,8**	**170,0**	**44,3**	**224,1**
Kertyneet poistot				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1,6	-125,8		**-127,4**
Muuntoerot		0,3		**0,3**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		7,3		**7,3**
Tilikauden poistot		-13,3		**-13,3**
Arvonalentumiset		0,2		**0,2**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *		1,7		**1,7**
Kertyneet poistot 31.12.	**-1,6**	**-129,6**	**0,0**	**-131,2**
Kirjanpitoarvo 1.1.	**8,2**	**41,4**	**47,3**	**96,9**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**8,2**	**40,4**	**44,3**	**93,0**

2023 Milj. €	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset hankinnat ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno				
Hankintameno 1.1.	9,8	172,7	45,2	**227,7**
Muuntoerot		-0,5		**-0,5**
Lisäykset		0,4	5,4	**5,8**
Vähennykset		-9,1		**-9,1**
Siirrot erien välillä		3,7	-3,2	**0,5**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *		-2,0		**-2,0**
Hankintameno 31.12.	**9,8**	**165,2**	**47,3**	**222,3**
Kertyneet poistot				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1,6	-126,2		**-127,8**
Muuntoerot		0,5		**0,5**
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		9,1		**9,1**
Tilikauden poistot		-9,2		**-9,2**
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin *		2,0		**2,0**
Kertyneet poistot 31.12.	**-1,6**	**-123,8**	**0,0**	**-125,4**
Kirjanpitoarvo 1.1.	**8,2**	**46,5**	**45,2**	**99,9**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**8,2**	**41,4**	**47,3**	**96,9**

Vuosina 2024–2023 muiden aineettomien oikeuksien kirjanpitoarvo muodostuu pääosin ICT-lisensseistä ja -ohjelmistoista.

* Myytävänä olevissa omaisuuserissä esitetään kolme kiinteistöä ja näiden emoyhtiö.

13. Liikearvon arvonalennustestaus

Liikearvot on kohdistettu SOK-yhtymän rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden muodostamille ryhmille seuraavasti:

Milj. €	2024	Diskonttaus-korko, % 2024	2023	Diskonttaus-korko, % 2023
Sokos Hotels -ketju	7,4	6,2	7,4	8,1
LB Kiel Tampere Ab / Kiinteistö Oy Hotelli Tammer	0,8		0,8	
Yhteensä	**8,2**		**8,2**	

SOK-yhtymässä ei ole liikearvojen lisäksi muita aineettomia hyödykkeitä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton.

SOK-yhtymän rahavirtaa tuottavat yksiköt on määritelty liiketoimintasegmenttiä alemmalle tasolle. Pääsääntöisesti rahavirtaa tuottavana yksikkönä on juridinen yhtiö. Matkailu- ja ravitsemiskaupassa liikearvoa seurataan ja testataan yhtiötasolla.

Arvonalentumiset

Tilinpäätöksessä 2024 ja 2023 ei ollut arvonalennustestausten perusteella tarvetta tehdä arvonalennuksia liikearvoista.

Testaus ja herkkyysanalyysi

Arvonalennustestauksessa liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvolaskelmiin. Käyttöarvo on laskettu ennakoitujen diskontattujen rahavirtojen perusteella. Ennakoidut rahavirrat perustuvat johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson.Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat on extrapoloitu käyttämällä 2 prosentin kasvutekijää, joka arvion mukaan ei ylitä toimialojen pitkän aikavälin toteutunutta kasvua. Diskonttauskorkona on käytetty toimialoittain ja maittain määritettyä keskimääräistä painotettua pääoman tuottovaatimusta (WACC) ottaen huomioon testattavaan yksikköön liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimuksen pääomarakenne perustuu toimialan keskiarvoon ja toimialakohtaiseen betakertoimeen.

Keskeiset muuttujat arvonalentumistestauksessa ovat diskonttauskorko, käyttökateprosentti sekä kuuden vuoden ennustejakson jälkeinen kasvutekijä. Arvioitaessa Sokos Hotels -ketjun liikearvoa minkään käytetyn keskeisen muuttujan ennakoitavissa oleva mahdollinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, joka aiheuttaisi arvonalennustarpeen.

14. Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Milj. €	2024	2023
Kirjanpitoarvo 1.1.	368,4	304,9
Osuus tilikauden tuloksesta	68,7	58,1
Saadut osingot	-10,1	-5,6
Lisäykset/vähennykset	104,0	11,0
Siirrot erien välillä	-11,7	
Kirjanpitoarvo 31.12.	**519,2**	**368,4**

Merkittävimmät osakkuusyritykset

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on S-ryhmään kuuluva, pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oyj. S-Pankki tarjoaa osuuskauppojen asiakasomistajille pankkipalveluita päivittäisasiointiin ja sen tuotevalikoima koostuu käyttö- ja säästötileistä, rahastoista ja varainhoidon palveluista, kulutusluotoista ja vakuudellisista lainoista, kansainvälisistä maksukorteista sekä verkkopankista ja mobiilipankista.

Taloudellisen informaation yhteenveto olennaisista osakkuusyrityksistä

	S-Pankki Oyj	
Milj. €	**2024**	**2023**
Lyhytaikaiset varat	4 025,1	3 140,7
Pitkäaikaiset varat	9 224,5	6 918,4
Lyhytaikaiset velat	10 612,5	8 417,3
Pitkäaikaiset velat	1 659,5	992,5
Liikevaihto [1]	306,9	274,5
Tilikauden tulos	132,1	118,0
Muut laajan tuloksen erät	3,1	6,1
Osakkuusyhtiön taloudellisen informaation täsmäyttäminen konsernin kirjaamaan tasearvoon		
Osakkuusyrityksen nettovarat	977,6	649,3
Konsernin omistusosuus, %	50	50
Konsernin osuus nettovaroista	488,8	324,6
Muut oikaisut	8,4	8,4
Osakkuusyrityksen tasearvo konsernin taseessa	**497,2**	**333,0**

Muut osakkuusyritykset

2024 **Milj. €**	**Varat**	**Velat**	**Liikevaihto**	**Tulos**	**Omistus %**
Coop Trading A/S	8,2	1,7	17,9	-0,6	25
Muut	5,3	0,4	1,8	-0,1	

2023 **Milj. €**	**Varat**	**Velat**	**Liikevaihto**	**Tulos**	**Omistus %**
Coop Trading A/S	10,9	2,8	15,5	0,6	25
Muut	5,0	0,2	1,2	-0,3	

[1] S-Pankki Oyj:n osalta liikevaihtona on esitetty korkokate.

Merkittävimmät yhteisyritykset

North European Oil Trade Oy (NEOT) on Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan ja St1 Nordic Oy:n yhteisesti omistama polttonesteiden hankintayhtiö. NEOT:n tehtävä on hankkia ja toimittaa omistajilleen polttonesteet mahdollisimman kilpailukykyiseen hintaan. Yhteisyrityksiin liittyvät taseen ulkopuoliset vastuut ja vakuudet on esitetty liitetiedossa 28.

Taloudellisen informaation yhteenveto olennaisista yhteisyrityksistä

	North European Oil Trade Oy	
Milj. €	**2024**	**2023**
Lyhytaikaiset varat	923,5	1 041,2
Lyhytaikaisiin varoihin sisältyvät rahavarat	23,0	30,4
Pitkäaikaiset varat	2,7	2,8
Lyhytaikaiset velat	881,4	1 002,9
Lyhytaikaisiin velkoihin sisältyvät rahoitusvelat	311,9	423,8
Liikevaihto	6 285,3	7 408,9
Osakkuusyhtiön taloudellisen informaation täsmäyttäminen konsernin kirjaamaan tasearvoon		
Osakkuusyrityksen nettovarat	44,8	41,2
Konsernin omistusosuus, %	51	51
Konsernin osuus nettovaroista	22,8	20,9
Muut oikaisut	-1,5	-0,5
Osakkuusyrityksen tasearvo konsernin taseessa	**21,2**	**20,4**

Muut yhteisyritykset

2024 **Milj. €**	**Varat**	**Velat**	**Liikevaihto**	**Tulos**	**Omistus %**
Kauppakeskus Mylly Oy	128,8	105,2	4,0	0,8	50

2023 **Milj. €**	**Varat**	**Velat**	**Liikevaihto**	**Tulos**	**Omistus %**
Kauppakeskus Mylly Oy	131,2	101,7	22,9	4,5	50

SOK-yhtymä omistaa North European Oil Trade Oy:stä 50,8 prosenttia. SOK-yhtymä käyttää yhtiössä osakassopimukseen perustuen yhteistä määräysvaltaa ST1:n kanssa, joten yhtiötä käsitellään yhteisyrityksenä.

Kaikki SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyritykset ovat listaamattomia.

S-Pankki ja Kauppakeskus Mylly on yhdistelty konserneina.

15. Pitkäaikaiset rahoitusvarat

Muut sijoitukset Milj. €	2024	2023
Osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	40,5	40,8
Lisäykset	1,5	-0,0
Vähennykset	-0,3	-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	**41,7**	**40,5**

Osakkeet ja osuudet sisältävät noteeraamattomien yhtiöiden osakkeita. Yhtiö arvioi noteeramattomien osakesijoituksen käypää arvoa vuosittain. Toistaiseksi yhtiön näkemyksen mukaan osakesijoitusten käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

Lainat ja muut saamiset Milj. €	2024	2023
Saamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä		
Pääomalainasaamiset	0,6	0,6
Pitkäaikaiset lainasaamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset	1,7	1,6
Lainat ja muut saamiset yhteensä	**2,3**	**2,2**
Pitkäaikaiset rahoitusvarat yhteensä	**44,0**	**42,7**

16. Laskennalliset verot

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2024 aikana Laskennalliset verosaamiset Milj. €	1.1.2024	Kirjattu tulos-laskelmaan	Laajaan tulos-laskelmaan kirjatut erät	Kurssierot	Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin	31.12.2024
Vahvistetut tappiot	0,0	0,0				**0,1**
Varaukset ja arvonalentumiset	1,1	-1,1				**0,0**
Vaihto-omaisuuden ja käyttöomaisuuden sisäinen kate	1,8	0,2				**2,0**
Vuokrasopimukset	205,1	-5,9				**199,2**
Muut erät	1,1	0,1	-0,1			**1,2**
Yhteensä	**209,2**	**-6,6**	**-0,1**			**202,5**

Laskennalliset verovelat Milj. €						
Kertyneet poistoerot	2,0	-0,1				**1,9**
Liiketoimintojen yhdistämiset	0,8					**0,8**
Käyvän arvon rahasto	0,0	0,2				**0,2**
Viron yhtiöiden voittovarat	1,9	0,2				**2,2**
Vuokrasopimukset	183,0	-5,6				**177,4**
Muut erät	0,0	-0,1	0,2			**0,1**
Yhteensä	**187,7**	**-5,3**	**0,2**			**182,6**

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2023 aikana

Laskennalliset verosaamiset Milj. €	1.1.2023	Kirjattu tulos-laskelmaan	Laajaan tulos-laskelmaan kirjatut erät	Kurssierot	Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin	31.12.2023
Vahvistetut tappiot	0,0	-0,0				**0,0**
Varaukset ja arvonalentumiset	1,2	-0,1				**1,1**
Vaihto-omaisuuden ja käyttöomaisuuden sisäinen kate	1,8	-0,0				**1,8**
Vuokrasopimukset	217,3	-12,2				**205,1**
Muut erät	3,2	-1,8	-0,2			**1,1**
Yhteensä	**223,5**	**-14,1**	**-0,2**			**209,2**

Laskennalliset verovelat Milj. €						
Kertyneet poistoerot	1,5	0,5				**2,0**
Liiketoimintojen yhdistämiset	0,8					**0,8**
Käyvän arvon rahasto	0,0					**0,0**
Viron yhtiöiden voittovarat	3,1	-1,2				**1,9**
Vuokrasopimukset	198,4	-15,5				**183,0**
Muut erät	0,0					**0,0**
Yhteensä	**203,8**	**-16,1**				**187,7**

Konsernilla oli 18,3 miljoonaa euroa (40,0 milj. €) tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Niiden vahvistettujen tappioiden osalta joista laskennallinen verosaaminen on kirjattu on konsernilla käytössään riittävät verosuunnittelukeinot tappioiden käyttämiseksi.

17. Vaihto-omaisuus

Milj. €	2024	2023
Aineet ja tarvikkeet	1,7	1,5
Tavarat	241,5	228,1
Muu vaihto-omaisuus	3,4	1,5
Yhteensä	**246,7**	**231,0**

18. Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset

Milj. €	2024	2023
Myyntisaamiset	585,9	614,4
Korottomat laina- ja muut saamiset	21,1	28,9
Johdannaisvarat	2,4	0,1
Rahoituserien siirtosaamiset	-0,1	0,3
Siirto myytävänä olevien toimintojen varoihin	-0,1	-0,1
Muut siirtosaamiset	28,7	24,4
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset yhteensä	**638,0**	**668,1**

Muihin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulut	0,4	0,3
Ostot	25,4	22,2
Muut	3,0	1,9
Muut siirtosaamiset yhteensä	**28,7**	**24,4**

19. Rahavarat

Milj. €	2024	2023
Käteisvarat ja talletukset	189,6	224,6
Siirto myytävänä olevien toimintojen varoihin	-2,3	-3,6
Käteisvarat ja talletukset yhteensä	**187,3**	**221,0**

20. Oma pääoma

Milj. €	2024	2023
Osuuspääoma 1.1.	172,0	172,0
Osuuspääoma 31.12.	**172,0**	**172,0**

Osuuspääoma koostuu osuuskauppojen osuuksistaan maksamista osuusmaksuista Suomen Osuuskauppojen Keskuskuntaan. Osuuskaupan osuuksien lukumäärä määräytyy osuuskaupan jäsenmäärän ja vuotuisten ostojen perusteella.

Sidotut rahastot

Käyvän arvon rahasto
Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien rahoitusvarojen ja rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset sekä osuuden S-Pankin käyvän arvon rahaston muutoksesta. Rahaston arvo on -2,7 miljoonaa euroa (-7,1 milj. €). S-Pankin käyvän arvon rahaston osuus on -3,4 miljoonaa euroa (-6,6 milj. €).

Vararahasto
Vararahasto sisältää osuuskunnan sääntöjen mukaisen vapaasta omasta pääomasta siirrettävän osuuden. Rahaston arvo on 18,5 miljoonaa euroa (18,5 milj. €).

Hallintoneuvoston käyttörahasto
Hallintoneuvoston käyttörahaston käytöstä päättää hallintoneuvosto. Rahaston arvo on 0,0 miljoonaa euroa (0,1 milj. €).

Vapaat rahastot

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
Vuonna 2016 tehdyn sääntöuudistuksen mukaisesti osuuskauppojen osuusmaksujen lisäykset Suomen Osuuskauppojen Keskuskuntaan kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Rahaston arvo on 75,6 miljoonaa euroa (66,0 milj. €).

21. Korolliset velat

Pitkäaikaiset korolliset velat Milj. €	2024	2023
Vuokrasopimusvelat	912,5	906,8
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	5,0	
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	**917,5**	**906,8**

Lyhytaikaiset korolliset velat Milj. €	2024	2023
Vuokrasopimusvelat	124,2	118,3
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	98,7	79,0
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	**222,9**	**197,3**

Vuokrasopimusvelat Milj. €	2024	2023
Vuokrasopimusvelat – vähimmäisvuokrien nykyarvo:		
Yhden vuoden kuluessa	124,2	118,3
Yli vuoden kuluessa	912,5	906,8
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	**1 036,7**	**1 025,2**

Milj. €	2024	2023
Vuokrasopimusvelkojen korko	27,8	27,8
Helpotusten piiriin kuuluvien vuokrasopimusten vuokrakulut		
Lyhytaikaisten vuokrasopimusten vuokrakulut	1,2	1,1
Pitkäaikaisten vuokrasopimusten vuokrakulut	0,4	0,7
Helpotusten piiriin kuuluvien vuokrasopimusten vuokrakulut yhteensä	**1,7**	**1,7**

Laskennassa on käytetty vuokra-aikana sopimuksen vuokra-aikaa. Jatko-optioita ei ole huomioitu ellei niistä ole sitovaa päätöstä. Perusperiaatteena on, että vuokrasopimuksen jatko-optiota ei voi pitää todennäköisenä, ennen kuin hallitus on hyväksynyt liiketoiminnan esityksen sopimuksen jatkosta. Näin ollen jatko-optiot tullaan huomioimaan, kun niistä on sitova päätös tehty hallituksen tai muun päättävän tahon toimesta. Logistiikkakeskuksiin ja terminaaleihin liittyviin sopimuksiin ei sisälly erillisiä optioita, vaan jatkosopimuksen käytöstä ja ehdoista sovitaan erikseen.

	2024	2023
Tuotot käyttöoikeusomaisuuserien edelleenvuokrauksesta	**34,4**	**36,9**

Vuokrasopimukset muodostuvat pääosin kiinteistöjen vuokrasopimuksista.

22. Korottomat velat

Milj. €	2024	2023
Pitkäaikaiset korottomat velat	11,5	11,9
Pitkäaikaiset korottomat velat yhteensä	**11,5**	**11,9**
Ostovelat yhteensä	**829,1**	**873,6**
Saadut ennakot	15,3	12,2
Muut lyhytaikaiset velat	37,8	38,8
Johdannaisvelat	0,0	1,1
Siirtovelat	176,8	142,4
Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä	**229,9**	**194,5**
Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulut	85,8	83,4
Rahoituserät	0,3	0,2
S-julkaisujen siirtovelat	69,5	42,5
Muut	21,2	16,4
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	**176,8**	**142,4**

23. Varaukset

Milj. €	Tappiolliset vuokra-sopimukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2024	4,9	0,5	**5,4**
Käytetyt varaukset	-0,5	-0,0	**-0,5**
Puretut varaukset	-4,3	-0,5	**-4,8**
Varaukset 31.12.2024	**0,1**	**0,0**	**0,1**

Varausten jakautuminen	
Lyhytaikainen	0,1

Milj. €	Tappiolliset vuokra-sopimukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2023	5,5	0,5	**5,9**
Varausten lisäykset		0,5	**0,5**
Käytetyt varaukset	-0,6	-0,5	**-1,0**
Varaukset 31.12.2023	**4,9**	**0,5**	**5,4**

Varausten jakautuminen	
Lyhytaikainen	5,4

Muut varaukset sisältävät vuokrasopimuksen päättämiseen ja keskeytysvahinkoon liittyviä kuluja jotka sisältyvät lyhytaikaisiin varauksiin.

24. Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle antajana
Ei peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

Milj. €	2024	2023
Yhden vuoden kuluessa	7,1	8,8
Yli yhden vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	26,8	27,8
Yli viiden vuoden kuluttua	0,5	0,4
Yhteensä	**34,4**	**36,9**

25. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

RAHOITUSVARAT	2024				2023			
		Käypä arvo				Käypä arvo		
Milj. €	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet	1,8		1,8	1,8	2,0		2,0	2,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	1,4	1,4		1,4	0,1	0,1		0,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Johdannaisvarat	1,0	1,0		1,0	0,0	0,0		0,0
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset lainat ja muut saamiset	2,2	2,3		2,3	2,2	2,1		2,1
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	0,0	0,0		0,0				
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset								
Myyntisaamiset	585,9	585,9		585,9	614,4	614,4		614,4
Korottomat laina- ja muut saamiset	17,6	17,6		17,6	22,3	22,2		22,2
Rahoituserien siirtosaamiset	0,3	0,3		0,3	0,7	0,7		0,7
Lyhytaikaiset korolliset saamiset								
Rahavarat	189,2	189,6		189,6	224,2	224,6		224,6
Rahoitusvarat yhteensä	**799,4**	**798,1**	**1,8**	**799,9**	**865,9**	**864,0**	**2,0**	**866,1**

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatuista eristä

Milj. €	2024	2023
Alkusaldo 1.1.	2,0	2,3
Ostot	0,1	
Myynnit	-0,4	-0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset	0,1	-0,3
Loppusaldo 31.12.	**1,8**	**2,0**

Se käyvän arvon hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan. Käypien arvojen hierarkian eri tasojen välisten siirtojen ajankohta määritetään raportointikauden lopun mukaisesti.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Vuosina 2023 ja 2024 ei ole ollut tasolle 1 luokiteltuja rahoitusinstrumentteja.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon. Taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita 1,8 miljoonaa euroa (2,0 milj. €), joiden käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa.

RAHOITUSVELAT	2024				2023			
		Käypä arvo				Käypä arvo		
Milj. €	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Kirjan-pitoarvo	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,0	0,0		0,0	0,5	0,5		0,5
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Johdannaisvelat	0,0	0,0		0,0	0,5	0,5		0,5
Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset korolliset velat								
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	5,0	5,2		5,2				
Pitkäaikaiset korottomat velat								
Ostovelat	0,0	0,0		0,0				
Muut korottomat velat	0,2	0,2		0,2	0,3	0,3		0,3
Lyhytaikaiset korolliset velat	98,7	98,8		98,8	79,0	79,0		79,0
Lyhytaikaiset korottomat velat								
Rahoituserien siirtovelat	0,3	0,3		0,3	0,2	0,2		0,2
Ostovelat	829,1	829,1		829,1	873,6	873,6		873,6
Rahoitusvelat yhteensä	**933,3**	**933,5**	**0,0**	**933,5**	**954,2**	**954,2**	**0,0**	**954,2**

Taulukko ei sisällä vuokrasopimusvelkoja tasearvoltaan 1 044,1 miljonaa euroa (1 034,2 milj. €).

26. Rahoitusriskien hallinta

SOK:n liiketoimintaan liittyy rahoitusriskejä kuten valuutta-, korko-, maksuvalmius- ja luottoriskejä. Rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. SOK-yhtymällä on SOK:n hallituksen vahvistamat talous- ja rahoituspolitiikka sekä riskienhallintaohjeet. Näissä määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa.

SOK-yhtymässä johdannaisia käytetään pääasiassa rahoitusriskeiltä suojautumiseen. Muussa kuin suojaustarkoituksessa johdannaiskauppaa käydään vain SOK:n hallituksen hyväksymien riskilimiittien rajoissa.

Valuuttariski

Valuuttariski tarkoittaa valuuttakurssien muutosten aiheuttamaa epävarmuutta SOK-yhtymän kassavirrassa, tuloksessa ja taseessa.

SOK-yhtymän liikevaihto kertyy täysin euromääräisestä myynnistä. Merkittävimmät valuuttariskit liittyvät hankintatoiminnan transaktioriskeihin. Tavoitteena on minimoida avoimen position valuuttariskistä aiheutuva epävarmuus suojauksen kustannukset huomioiden.

Liiketoimintaan liittyvät transaktioriskit koostuvat taseen valuuttamääräisista veloista ja saamisista sekä ennustetuista kassavirroista. Valuuttariskiä hallitaan suojaamalla tase-eriä ja tulevia kassavirtoja siltä osin kuin kurssimuutosten siirtäminen myyntihintoihin ei ole mahdollista. Konsernin keskitetty rahoitusyksikkö vastaa valuuttariskin hallinnasta ja suojaa transaktioriskit tarvittaessa valuuttajohdannaisilla.

Tytäryhtiöiden rahoitus on järjestetty kunkin yhtiön toiminnallisessa valuutassa. Ulkomaisiin tytäryhtiöihin sijoitettuun oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen liittyvää translaatioriskiä pienennetään suojaamalla pääomat vähintään siltä osin kuin 20 prosentin kurssimuutos aiheuttaisi yli 0,6 prosenttiyksikön heikennyksen SOK-yhtymän omavaraisuusasteeseen.

Avoin johdannaispositio	**Kohde-etuuden arvo**		**Käypä arvo**	
Milj. €	**2024**	**2023**	**2024**	**2023**
Valuuttatermiinit				
Sovelletaan suojauslaskentaa	24,4	25,2	1,0	-0,5
Suojaustarkoitus, ei sovelleta suojauslaskentaa	35,0	26,4	1,4	-0,5
Yhteensä	**59,4**	**51,6**	**2,4**	**-1,0**

Valuuttaherkkyysanalyysi

Milj. €	**2024**	**2023**
Riskille altis positio		
USD	57,2	45,9
Muut valuutat	11,9	14,2
Yhteensä	69,2	60,1
Vaikutus voittoon tai tappioon		
Euron vahvistuminen 10 %	-4,5	-3,5
Euron heikentyminen 10 %	4,5	3,5
Vaikutus omaan pääomaan		
Euron vahvistuminen 10 %	-2,4	-2,5
Euron heikentyminen 10 %	2,4	2,5

Valuuttaherkkyysanalyysissä esitetään euron 10 prosentin vahvistumisen tai heikentymisen vaikutus yhtymän tulokseen tai omaan pääomaan tilinpäätöspäivänä. Muiden muuttujien oletetaan pysyvän vakiona. Laskelma sisältää taseen valuuttamääräiset saamiset ja velat sekä valuuttajohdannaiset. Laskelma ei sisällä todennäköisiä valuuttamääräisiä ostoja. Luvut esitetään ilman verojen vaikutusta.

Suojauslaskenta

SOK-yhtymässä sovelletaan suojauslaskentaa erittäin todennäköisiä tulevia ostoja suojaaviin johdannaisiin. Käytettävä suojauslaskentamalli on rahavirran suojaus. Suojauslaskennan tarkoitus on suojautua valuuttamääräisten ostojen valuuttariskiltä.

Suojauslaskentaa sovelletaan johdannaisiin, jotka ovat suojattavan riskin osalta tehokkaita ja täyttävät IFRS 9 -standardin suojauslaskennan ehdot. Suojausinstrumentteina on käytetty valuuttatermiinejä. Suojaussuhde suojaavan johdannaisen ja suojattavan kohteen välillä sekä suojaukseen liittyvät riskienhallintatavoitteet dokumentoidaan suojauksen alkaessa.

Suojauksen tehokkuus arvioidaan suojaussuhteen alussa ja suojauksen aikana siten, että suojaus on erittäin tehokas koko suojauksen ajan. Suojauksen tehokas osuus kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Rahavirran suojauksesta omaan pääomaan kirjatut muutokset

Milj. €	2024	2023
Alkusaldo 1.1.	-0,6	-1,6
Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta	1,0	-0,6
Tuloslaskelmaan sisällytetty määrä	0,6	1,6
Loppusaldo 31.12.	**1,0**	**-0,6**

Omaan pääomaan kirjatut erät on esitetty ilman verovaikutusta.

Omaan pääomaan kirjatut arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, kun suojatut rahavirrat kirjataan tuloslaskelmaan, johdannainen erääntyy tai suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa markkinakorkojen muutoksista aiheutuvaa epävarmuutta SOK-yhtymän kassavirrassa, tuloksessa ja taseessa.

SOK-yhtymän tavoite korkoriskin hallinnassa on alentaa tai poistaa markkinakorkojen muutoksen negatiivinen vaikutus yhtymän kassavirtoihin, tulokseen ja taseeseen, kuitenkin suojauksen kustannukset huomioiden.

SOK-yhtymän korkoriskin mittaamisessa huomioidaan ainoastaan konsernin ulkopuoliset korolliset erät sisältäen mm. anto- ja ottolainat sekä johdannaiset.

Tavoitteena on, että yhden prosenttiyksikön lineaarinen markkinakorkotason muutos ei aiheuta nettorahoituskuluihin lisäystä, joka ylittää euromäärältään yhden prosentin kunkin vuoden suunnitellusta käyttökatteesta (ei IFRS).

Korkoherkkyysanalyysi

Milj. €	2024	2023
Vaihtuvakorkoiset nettovelat	-188,1	-224,1
Kiinteäkorkoiset nettovelat	1 141,1	1 113,7
Yhteensä	953,0	889,6
Vaikutus voittoon tai tappioon		
1,0 prosenttiyksikön nousu	1,1	1,6
1,0 prosenttiyksikön lasku	-1,1	-1,6
Vaikutus omaan pääomaan		
1,0 prosenttiyksikön nousu	0,0	0,0
1,0 prosenttiyksikön lasku	0,0	0,0

Korkokulujen herkkyyttä markkinakorkojen muutokselle arvioidaan laskelmalla, jossa markkinakorkojen oletetaan muuttuvan pysyvästi yhdellä prosenttiyksiköllä ja nettovelan määrän pysyvän seuraavan 12 kuukauden ajan muuttumattomana. Muutokset on esitetty ilman verovaikutusta.

Maksuvalmiusriski

SOK-yhtymän maksuvalmiusriskiä hallitaan pitämällä kassareservi tasolla, joka turvaa yhtymän maksuvalmiuden myös yllättävissä tilanteissa. Lisäksi maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskit pyritään minimoimaan lainojen ja rahoituslimiittien tasapainoisen maturiteettijakauman avulla.

Kassareservi sisältää likvidit jälkimarkkinakelpoiset varat sekä sellaiset pankkitilien käyttövarat kotimaassa tai ulkomailla, jotka ovat käytettävissä saman päivän aikana. Käyttövarojen lisäksi huomioidaan käyttämättömät tililimiitit. Kassareservin tavoitekoko on 130,0 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymällä oli joulukuun lopussa likvidejä varoja 189,6 miljoonaa euroa (224,6 milj. €). Likvideistä varoista 2,3 miljoonaa euroa (2,3 milj. €) oli talletettu venäläisille pankkitileille ja niiden saamiseksi koko konsernin käyttöön liittyy rajoituksia. Komittoitujen valmiusluottolimiittien määrä 31.12.2024 oli 320,0 miljoonaa euroa (320,0 milj. €).

Valmiusluottolimiitit ovat vakuudettomia, mutta niiden ehtoihin sisältyy kovenantteja. Taloudellisina kovenantteina käytetään kaikissa rahoituslimiittisopimuksissa ilman vuokraoikeusvelkoja laskettavaa omavaraisuusastetta ja käyttökate/nettokorot -tunnuslukua. Lisäksi vuokraoikeusvelkojen enimmäismäärä on rajoitettu. Valmiusluottolimiittejä ei ole käytetty tilikauden aikana eikä niiden ehtoihin ole kohdistunut laiminlyöntejä.

SOK-yhtymällä on lisäksi 57,0 miljoonan euron (57,0 milj. €) määräiset komittoimattomat tililimiitit sekä 250,0 miljoonan euron (250,0 milj. €) yritystodistusohjelma. Vuoden 2024 lopussa yritystodistusohjelmasta oli käytössä 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. €).

Rahoitusvelkojen ja johdannaissopimusten sopimukseen perustuvien rahavirtojen maturiteettijakauma

	2024				2023			
Milj. €	**< 1 v**	**1 - 5 v**	**> 5 v**	**Yhteensä**	**< 1 v**	**1 - 5 v**	**> 5 v**	**Yhteensä**
Korolliset velat								
Vuokrasopimusvelat	155,8	575,2	536,0	1 266,9	150,0	524,5	552,7	1 227,2
Muut korolliset velat	99,7	5,4		105,1	79,5			79,5
Korottomat velat								
Ostovelat	829,1	0,0		829,1	873,6	0,0		873,6
Muut korottomat velat	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,3	0,0	0,3
Taseen ulkopuoliset vastuut								
Takausvastuiden nimellisarvo *	136,1			136,1	166,5			166,5
Johdannaisvelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat	**1 220,7**	**580,7**	**536,0**	**2 337,4**	**1 269,6**	**524,8**	**552,7**	**2 347,2**
Johdannaisvelat	0,0			0,0	1,0			1,0
Johdannaissaamiset	-2,6			-2,6	-0,1			-0,1
Johdannaissopimukset yhteensä	**-2,6**	**0,0**	**0,0**	**-2,6**	**0,9**	**0,0**	**0,0**	**0,9**
Yhteensä	**1 218,1**	**580,7**	**536,0**	**2 334,8**	**1 270,5**	**524,8**	**552,7**	**2 348,0**

* Takausvastuiden vaadittaessa maksettavat kassavirrat on esitetty alle 1 vuoden maturiteetissa, vaikka niiden realisoituminen ei ole todennäköistä.

Luottoriski

Luottoriski on riski sille, että sopimuksen vastapuoli laiminlyö maksuvelvollisuutensa SOK-yhtymälle tai että muutos vastapuolen luottokelpoisuudessa vaikuttaa sen liikkeelle laskemien rahoitusinstrumenttien markkina-arvoon.

SOK-yhtymän luottoriskin enimmäismäärä vastaa liitteessä 25 esitettyä rahoitusvarojen yhteenlaskettua kirjanpitoarvoa 799,4 miljoonaa euroa (865,9 milj. €) lisättynä takausvastuiden nimellisarvolla 136,1 miljoonaa euroa (166,5 milj. €) sekä luottositoumusten enimmäismäärällä 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. €).

Yhtymän luottoriskiä lisäävät takausvastuut on esitetty liitteessä 28. Takausvastuut sisältävät S-ryhmään ja S-ryhmän lähipiiriin kuuluvien yritysten puolesta myönnettyjä takauksia, joiden realisoituminen ei ole todennäköistä.

Rahoituksellisen luotto- ja vastapuoliriskin hallinta

Rahoitusinstrumenttien luottoriskiä hallitaan tekemällä sopimuksia ainoastaan SOK:n hallituksen hyväksymien vakavaraisten vastapuolten kanssa hallituksen hyväksymän limiitin puitteissa. SOK-yhtymän likviditeetti sijoitetaan raha- ja valuuttamarkkinoille tuottavasti, mutta tarpeettomia riskejä välttäen.

SOK-yhtymä ei ole netottanut rahoitusvarojaan ja -velkojaan. Osaan johdannaissopimuksista kohdistuu kuitenkin sopimus, jonka mukaan johdannaiset voitaisiin konkurssitilanteessa nettouttaa.

Liiketoimintaan liittyvän luottoriskin hallinta

SOK:n yksiköt ja tytäryhtiöt vastaavat omista luottoriskeistään. Luottopäätöksiä tehdään kunkin yksikön tai tytäryhtiön kirjallisesti määritellyn luottoriskinhallinta-ohjeen mukaisesti.

Konsernin myyntisaamisista 502,0 miljoonaa euroa (524,3 milj. €) oli SOK:n omistajaosuuskaupoilta.

Myyntisaamisten ikäjakauma

Milj. €	2024	2023
Erääntymättömät	582,8	610,7
1–30 päivää erääntyneet	2,5	2,5
31–90 päivää erääntyneet	0,4	0,7
yli 90 päivää erääntyneet	0,2	0,5
Yhteensä	**585,9**	**614,4**

SOK-yhtymä on pienentänyt myyntisaamisten luottoriskiä luottovakuutuksilla. Vakuutettujen myyntisaamisten arvo oli 21,0 miljoonaa euroa (22,0 milj. €), joiden enimmäiskorvaus vakuutuskauden aikana on 4,0 miljoonaa euroa (4,0 milj. €).

Myyntisaamiset eivät sisällä arvoltaan alentuneita saamisia.

Odotettavissa olevat saamisten luottotappiot

Milj. €	2024	2023
Alkusaldo 1.1.	-2,8	-2,6
Muutokset tilikauden aikana	-0,4	-0,2
Loppusaldo 31.12.	**-3,2**	**-2,8**

IFRS 9:n mukaisia odotettavissa olevia saamisten luottotappioita on kirjattu myynti- ja lainasaamisista, rahamarkkinasijoituksista, pankkitileistä sekä myönnetyistä takauksista. Myyntisaamisten odotettavissa olevat luottotappiot perustuvat toteutuneisiin luottotappioihin ja tilinpäätöshetkellä erääntyiden saamisten määrään sekä luottotappioiden arvioituun todennäköisyyteen. Muiden erien osalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrät perustuvat vastapuolten luottoluokituksiin ja luokitusten mukaisiin luottotappioiden todennäköisyyksiin. Lyhytaikaisten pankkitalletusten vastapuoliin ei luottoluokitusten perusteella sisälly odotettavissa olevaa luottotappioriskiä. Odotettavissa olevat pitkäaikaisten saamisten luottotappiot on laskettu käyttäen seuraavan 12 kuukauden luottotappion todennäköisyyksiä, koska luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisen myöntämisen jälkeen. Rahamarkkinasijoitusten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa on käytetty sopimuksen jäljellä olevan juoksuajan mukaisia luottoriskikertoimia, koska voimassa olevat sopimukset ovat lyhytaikaisia.

Odotettavissa olevista luottotappioista suurin osa koostuu osakkuusyritysten puolesta myönnetyistä takausvastuista, joiden realisoituminen ei ole todennäköistä.

27. Lähipiiritapahtumat

SOK-yhtymän lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset, osakkuusyritykset, yhteisyritykset, pääjohtaja ja hänen sijaisensa, SOK:n konsernijohtoryhmä, SOK:n hallitus ja hallintoneuvosto sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. SOK-yhtymässä ylläpidetään lähipiiriin kuuluvista lähipiirirekisteriä. Alueosuuskaupat eivät kuulu IAS 24 Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä -standardin mukaiseen SOK-yhtymän lähipiiriin.

Maksetut johdon työsuhde-etuudet **Milj. €**	**2024**	**2023**
Pääjohtajan ja SOK:n konsernijohtoryhmän palkat ja palkkiot	4,1	4,2
SOK:n hallituksen ja hallintoneuvoston palkat ja palkkiot	0,6	0,6
Pääjohtajan ja SOK:n konsernijohtoryhmän lisäeläkekulut	0,6	1,2
Yhteensä	**5,3**	**5,9**

Johdon eläkesitoumukset: SOK:n pääjohtajalla, työsuhteessa olevilla hallituksen jäsenillä ja konsernijohtoryhmällä sekä muulla johdolla, joka täyttää eläkepolitiikan mukaiset kriteerit on oikeus lisäeläkevakuutukseen, jossa eläkeikä on 60 – 63 vuotta.

Lähipiirilainat emo-osuuskunnalle/sisaryrityksille, osakkuusyrityksille sekä yhteisyrityksille on myönnetty normaalin liiketoiminnan rahoittamiseen. SOK-yhtymän lähipiiriin kuuluvalle johdolle ei ole myönnetty lainoja vuosina 2023–2024. Myöskään ehdollisia eriä ja muita sitoumuksia avainhenkilöiden puolesta ei ollut. Johtoon kuuluvat henkilöt lähipiireineen eivät ole olennaisessa liikesuhteessa SOK-yhtymään.

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa: **Milj. €**	**2024**	**2023**
Myynnit	35,0	27,0
Ostot	21,8	0,6
Rahoitustuotot ja -kulut	0,1	
Myyntisaatavat ja muut saamiset	0,6	1,9
Ostovelat ja muut velat	3,1	0,0

28. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Milj. €	2024	2023
Muut annetut vakuudet		
Pantit	0,1	0,1
Kiinnitykset	1,5	3,4
Takaukset	2,5	2,5
Yhteensä	**4,1**	**5,9**
Muiden velasta annetut vakuudet		
Takaukset yhteisyritysten velasta	107,3	139,7
Muut muiden puolesta annetut vakuudet		
Pantit yhteisyritysten vastuista	0,5	0,5
Takaukset yhteisyritysten vastuista	23,7	20,4
Yhteensä	**24,2**	**20,8**
Muut vastuut		
Remburssivastuut	0,5	0,0

Annetut vakuudet koostuvat pääosin yhteisyritys North European Oil Trade Oy:n ja sen tytäryhtiö North European Oil Trade AB:n puolesta annetuista 83,9 miljoonan euron (114,4 milj. €) velan ja muiden vastuiden takauksista ja panteista sekä yhteisyritys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetusta 47,7 miljoonan euron (46,1 milj. €) velan takauksesta.

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 21,8 miljoonaa euroa (25,3 milj. €).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti SOK:n vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

North European Oil Trade Oy:n rahoitukseen liittyvät sitoumukset

SOK on antanut North European Oil Trade Oy:n syndikoidun rahoituslimiitin vakuudeksi rahoittajapankeille ostositoumuksen, jossa SOK on sitoutunut ostamaan markkinahintaan 22 prosenttia NEOT-konsernin syndikoidun rahoituslimiitin kulloinkin vakuudeksi panttaamista polttonestevarastoista.

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomanehtoista rahoitusta. SOK:n 31.12.2024 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. €).

29. Tytär- ja osakkuusyhtiöt

SOK-yhtymän ja SOK:n omistamat yritykset 31.12.2024	Maa	SOK-yhtymän omistusosuus-%	SOK-yhtymän äänivaltaosuus-%	SOK:n omistusosuus-%
Konserniyritykset				
Kaupalliset				
AS Sokotel	Viro	100	100	
Inex Partners Oy	Suomi	100	100	100
Inex Export Oy	Suomi	100	100	100
Jollas-Opisto Oy	Suomi	100	100	100
Meira Nova Oy	Suomi	100	100	100
Prisma Peremarket AS	Viro	100	100	
Reila Palvelut Oy	Suomi	100	100	100
SOK Fund Management Oy	Suomi	100	100	100
SOK-Liiketoiminta Oy	Suomi	100	100	100
Sokotel Oy	Suomi	100	100	
FSTP Real Estate Oy	Suomi	100	100	99
SOK Retail Int Oy	Suomi	100	100	
S-Business Oy	Suomi	100	100	100
S-Yrityspalvelu Oy	Suomi	100	100	100
S-Verkkokauppa Oy	Suomi	100	100	100
Kaupalliset konserniyritykset yhteensä 15 kpl				
Kiinteistöyhtiöt 27 kpl				
Konserniyritykset yhteensä 42kpl				
Yhteisyritykset				
Kauppakeskus Mylly Oy	Suomi	50	50	50
Kiinteistö Oy Kuloisten Kauppakeskus	Suomi	50	50	
Raision Miro Oy	Suomi	50	50	50
North European Oil Trade Oy*	Suomi	51	50,8*	51
Yhteisyritykset yhteensä 4 kpl				
Osakkuusyhtiöt				
Asunto Oy Kauniaisten Kirkkomäki	Suomi	39	39	39
Coop Trading A/S	Tanska	25	25	25
Hälyttävä Oy	Suomi	46	46	46
Keskuskorttelin Huolto Oy	Suomi	32	32	32
S-Pankki Oyj*	Suomi	50	50	50
S-Asiakaspalvelu Oy	Suomi	50	50	
FIM Kiinteistö Oy	Suomi	50	50	
S-Pankki Rahastoyhtiö Oy	Suomi	50	50	
S-Pankki Vaikuttavuusijoitukset Oy	Suomi	50	50	
S-Pankki Kiinteistöt Oy	Suomi	50	50	
FIM Infrastructure Mezzazine Debt Fund GP Oy	Suomi	50	50	
FIM Private Debt Fund I GP Oy	Suomi	50	50	
FIM SIB Oy	Suomi	50	50	
FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund III GP Oy	Suomi	50	50	
S-Pankki Vaikuttavuus I GP Oy	Suomi	50	50	
Osakkuusyhtiöt yhteensä 15 kpl				

* NEOT Oy:n käsittely yhteisyrityksenä perustuu osakassopimukseen.

*S-Pankki käsitellään SOK-yhtymän osakkuusyhtiönä 49,99 prosentin osuudella.

30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset olennaiset tapahtumat

Ei tilikauden jälkeisiä olennaisia tapahtumia.

SOK-YHTYMÄN TUNNUSLUVUT 2020–2024

	2024	2023	2022	2021	2020
Liikevaihto, milj. €	**9 327,7**	9 022,1	8 434,0	7796,6	7 600,4
Liikevoitto, milj. €	**115,0**	102,5	24,8	19,7	-2,6
%:a liikevaihdosta	**1,2**	1,1	0,3	0,3	0,0
Tulos ennen veroja, milj. €	**90,9**	73,1	4,9	-12,1	-36,5
%:a liikevaihdosta	**1,0**	0,8	0,1	-0,2	-0,5
Oman pääoman tuotto-%	**11,3**	10,7	-0,1	-3,1	-4,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%	**6,7**	6,1	2,3	1,3	0,1
Omavaraisuusaste, %	**26,0**	24,1	21,3	21,2	21,1
Gearing, %	**122,8**	126,7	178,6	191,1	189,9
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä kokoaikaiseksi muutettuna	**5 555**	5 372	5 864	5 648	5 788
Korottomat velat, milj. €	**1 071,9**	1 084,4	1 060,8	997,3	967,4

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% = $\frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen – verot}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$ x 100 %

Sijoitetun pääoman tuotto-% = $\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat – varaukset, keskim}}$ x 100 %

Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$ x 100 %

Gearing, % = $\frac{\text{Korolliset velat – rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$ x 100 %

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä kokoaikaiseksi muutettuna

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä sekä lukumäärä kokoaikaiseksi muutettuna on laskettu keskiarvona neljännesvuosien lopun henkilökunnan lukumääristä.

EMO-OSUUSKUNNAN TILINPÄÄTÖS, FAS

Tuloslaskelma, FAS

Milj. €	Liitetieto	1.1.–31.12.2024	1.1.–31.12.2023
Liikevaihto		8 401,9	8 109,4
Liiketoiminnan muut tuotot	2	0,2	0,3
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-7 605,9	-7 323,2
Varastojen muutos		13,3	-15,6
Ulkopuoliset palvelut		-316,5	-310,3
		-7 909,1	**-7 649,0**
Henkilöstökulut	3		
Palkat ja palkkiot		-162,0	-140,5
Henkilösivukulut		-33,2	-32,1
		-195,2	**-172,6**
Poistot ja arvonalentumiset	4	-17,0	-12,4
Liiketoiminnan muut kulut	5	-253,0	-256,4
LIIKEVOITTO/-TAPPIO		**27,7**	**19,3**
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	6	-7,1	13,0
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		**20,7**	**32,2**
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		-0,3	-0,6
Konserniavustus		-2,3	-0,9
Tuloverot	7	-4,5	-4,9
TILIKAUDEN TULOS		**13,5**	**25,8**

Tase, FAS

Milj. €	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	8		
Aineettomat oikeudet		45,0	46,0
Muut aineettomat hyödykkeet		4,1	3,3
Ennakkomaksut		48,4	50,7
		97,6	**100,0**
Aineelliset hyödykkeet	9		
Maa- ja vesialueet		2,7	0,6
Rakennukset ja rakennelmat		0,3	0,0
Koneet ja kalusto		2,2	1,0
Muut aineelliset hyödykkeet		0,6	0,6
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,2	0,5
		6,0	**2,7**
Sijoitukset	10		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		431,6	456,8
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		233,5	236,2
Osuudet omistusyhteysyrityksissä		298,5	197,1
Muut osakkeet ja osuudet		1,2	1,4
Muut saamiset		0,6	0,6
		965,4	**892,1**
Pysyvät vastaavat yhteensä		**1 068,9**	**994,7**
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Valmiit tuotteet/tavarat		205,7	192,4
Muu vaihto-omaisuus		0,0	0,0
Ennakkomaksut		3,4	1,4
		209,2	**193,8**
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset		1,6	1,5
Lyhytaikaiset saamiset	11		
Myyntisaamiset		521,2	550,4
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		35,1	50,0
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		2,5	1,9
Muut saamiset		0,5	11,4
Siirtosaamiset		28,7	23,1
		588,0	**636,7**
Rahat ja pankkisaamiset		178,9	213,2
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		**977,7**	**1 045,2**
Vastaavaa yhteensä		**2 046,6**	**2 040,0**

Tase, FAS

Milj. €	Liitetieto	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	12		
Osuuspääoma		172,0	172,0
Muut rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		75,6	66,0
Käyvän arvon rahasto		1,0	-0,6
Vararahasto		18,5	18,5
Hallintoneuvoston käyttörahasto		0,0	0,1
Edellisten tilikausien tulos		590,2	579,7
Tilikauden tulos		13,5	25,8
		870,8	**861,3**
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero		6,8	6,5
PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset	13	0,1	5,4
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Muut velat		5,2	0,3
Lyhytaikainen vieras pääoma	14		
Saadut ennakot		10,0	9,2
Ostovelat		716,4	740,3
Velat saman konsernin yrityksille		170,2	196,0
Velat omistusyhteysyrityksille		3,1	1,1
Muut velat		127,4	108,2
Siirtovelat		136,6	111,6
		1 163,7	**1 166,4**
Vieras pääoma yhteensä		**1 168,9**	**1 166,8**
Vastattavaa yhteensä		**2 046,6**	**2 040,0**

Rahoituslaskelma, FAS

Milj. €	Viite	1.1.–31.12.2024	1.1.–31.12.2023
LIIKETOIMINTA			
Liikevoitto/ -tappio		27,7	19,3
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon	1	9,8	12,0
Käyttöpääoman muutos	2	35,6	23,0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		**73,2**	**54,2**
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		9,9	-10,0
Muut rahoituskulut		-8,3	-7,8
Muut rahoitustuotot		7,3	3,2
Maksetut välittömät verot		-9,2	-1,3
Liiketoiminnan rahavirta		**72,9**	**38,4**
INVESTOINNIT			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-19,8	-13,8
Investoinnit muihin sijoituksiin		-102,1	-90,0
Myönnetyt lainat		-82,7	-23,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot			0,8
Luovutustulot muista sijoituksista		0,4	
Lainasaamisten takaisinmaksut		85,5	163,0
Saadut korot investoinneista		7,1	8,0
Saadut osingot investoinneista		13,2	9,3
Investointien rahavirta		**-98,6**	**54,0**
RAHOITUS			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		5,0	
Lyhytaikaisten saamisten muutos		-7,0	55,9
Osuusmaksujen muutos		9,6	21,0
Maksetut osuuspääoman ja lisäosuuspääoman korot		-15,2	
Muu oman pääoman vähennys		-0,0	-0,0
Saadut ja maksetut konserniavustukset		-0,9	-24,0
Rahoituksen rahavirta		**-8,6**	**52,9**
Rahavarojen muutos		**-34,2**	**145,4**
Rahavarat tilikauden alussa		**213,2**	**67,8**
Rahavarat tilikauden lopussa		**178,9**	**213,2**
Oikaisut liikevoittoon/ -tappioon	1		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		0,1	-0,1
Poistot ja arvonalentumiset		17,0	12,4
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-7,2	-0,3
		9,8	**12,0**
Käyttöpääoman muutos	2		
Liikesaamisten muutos		44,0	-28,5
Vaihto-omaisuuden muutos		-15,3	19,7
Korottomien velkojen muutos		6,9	31,9
		35,6	**23,0**

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (SOK) tilinpäätös on laadittu suomalaista tilinpäätöskäytäntöä noudattaen.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen. Suunnitelman mukaisia poistoja laskettaessa on käytetty seuraavia taloudellisia pitoaikoja:

Kevyet rakennelmat ja rakennusten laitteet	5–15
Rakennukset	20–35
Koneet ja kalusto	3–10
Moottoriajoneuvot ja palvelimet	3–5
Muut aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	EVL:n mukaan

Sijoitukset

Sijoituksiin merkityt osakkeet ja osuudet on arvostettu kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon, mikäli käypä arvo on luotettavasti määriteltävissä. Jos käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, sijoitukset on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalennuksilla.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on esitetty painotetun keskihinnan mukaisesti välittömän hankintamenon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusinstrumentit arvostetaan kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.

Rahoitusvarat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi. Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmää käyttäen arvostettavaksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla yleisesti hyväksyttyjä arvostusmenetelmiä. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla tulevat kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätöspäivän markkinakorkoja. Valuuttatermiinien käyvät arvot määritellään arvostamalla termiinisopimukset tilinpäätöspäivän termiinikurssiin.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu euroina tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssin. Kurssierot on kirjattu tilinpäätökseen tulosvaikutteisesti.

Koska EKP on toistaiseksi keskeyttänyt Venäjän ruplan euromääräisen valuuttakurssin noteerauksen, on kirjauksissa käytetty LSEG:n noteeraamaa EUR/RUB WM-kurssia.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimuksia tehdään pääasiassa suojaustarkoituksessa. SOK soveltaa IFRS:n mukaista suojauslaskentaa osaan tavaraostoja suojaavista valuuttajohdannaisista. Näiden osalta suojauksen kohteena on ainoastaan valuuttakurssiriski. Käytettävä suojauslaskentamalli on rahavirran suojaus. SOK:lla on suojauslaskennan ulkopuolella johdannaissopimuksia, jotka ovat konsernin rahoituspolitiikan mukaan tehokkaita taloudellisia suojausinstrumentteja, mutta niihin ei sovelleta IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa.

Eläkejärjestelyt

Lakisääteinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkemenot on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan kertymisvuonna. Osalla johdosta on lakisääteisen eläketurvan lisäksi lisäeläketurva, joka on joko vakuutettu tai pidetty SOK:n omalla vastuulla. Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Vastaiset menot ja menetykset

Vastaiset menot ja menetykset, joihin on sopimuksin tai muutoin sitouduttu, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet, on kirjattu kuluksi luonteensa mukaiseen kuluerään. Taseessa kyseiset kuluvaraukset on esitetty pakollisina varauksina tai siirtovelkoina, mikäli niiden täsmällinen määrä sekä toteutumisajankohta tiedetään. Konsernin harjoittaman liiketoiminnan vajaakäyttöisten toimitilojen tappiot on käsitelty pakollisena varauksena.

Tuloverot

Tuloveroihin sisältyvät tilikauden verotettavan tuloksen perusteella lasketut tuloverot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei kirjata SOK:n tuloslaskelmaan ja taseeseen. Kirjaamattomat laskennalliset verot on esitetty liitetiedossa 7.

Terminologia

SOK:n taloudellisessa raportoinnissa käytetään ensisijaisesti termiä "tulos" kuvaamaan osuuskunnan taloudellista tulosta. Toissijaisesti käytetään termejä "voitto" tai "tappio", mikäli "tulos" ei sovi asiayhteyteen. Termejä "ylijäämä" ja "alijäämä" voidaan käyttää, mikäli on tarpeellista osoittaa yhteys osuuskuntalain tai osuuskunnan sääntöjen kohtaan.

Milj. €	2024	2023
2. Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	0,1	-0,1
Muut	0,1	0,4
Yhteensä	**0,2**	**0,3**

3. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	162,0	140,5
Eläkekulut	28,9	26,9
Muut henkilösivukulut	4,3	5,2
Yhteensä	**195,2**	**172,6**
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä on laskettu keskiarvona neljännesvuosien lopun henkilökunnan lukumääristä.		
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin tilikaudella	2 191	2 060

Johdolle maksetut palkat ja palkkiot		
Pääjohtaja sekä hallituksen jäsenet	1,2	1,2
Hallintoneuvoston jäsenet	0,3	0,3
Yhteensä	**1,5**	**1,5**

Johdon eläkesitoumukset:

SOK:n pääjohtajalla, työsuhteessa olevilla hallituksen jäsenillä ja konsernijohtoryhmällä on eläkeoikeus täytettyään 60–63 vuotta.

4. Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	17,0	12,4
Arvonalentumiset		0,0
Yhteensä	**17,0**	**12,4**

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista on esitetty tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Tilikauden poistot tase-erittäin on esitetty taseen liitetiedoissa 8–10.

5. Liiketoiminnan muut kulut		
Kiinteistö- ja toimitilakulut	40,0	44,0
ICT	184,6	184,0
Hallinto- ja markkinointikulut	17,1	13,3
Muut liikekulut	11,2	15,0
Yhteensä	**253,0**	**256,4**

Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjatut tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Muut palkkiot	0,0	0,1
Yhteensä	**0,2**	**0,3**

Milj. €	2024	2023
6. Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Tuotot osuuksista omistusyhteysyrityksissä	13,1	8,6
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	6,9	7,7
Muilta	0,2	0,7
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	0,5	0,6
Muilta	6,6	3,9
Rahoitustuotot yhteensä	**27,2**	**21,6**
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-25,8	
Korko- ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-3,4	-3,7
Muille	-5,1	-4,8
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	**-8,5**	**-8,6**
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-7,1**	**13,0**

7. Tuloverot		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudelta	4,5	4,9
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	0,0	0,0
Yhteensä	**4,5**	**4,9**
Laskennallinen verosaaminen		
Pakollinen varaus	0,0	1,1
Laskennallinen verovelka		
Poistoero	1,4	1,3

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei ole kirjattu taseeseen.

Milj. €

8. Aineettomat hyödykkeet

31.12.2024	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	133,5	16,7	50,7	**200,9**
Lisäykset	0,1	0,0	15,3	**15,5**
Vähennykset	-6,3			**-6,3**
Siirrot	14,2	1,5	-17,5	**-1,8**
Hankintameno 31.12.	**141,5**	**18,3**	**48,4**	**208,2**
Kertyneet poistot 1.1.	87,5	13,4		**100,9**
Vähennykset ja siirrot	-6,3			**-6,3**
Tilikauden poistot	15,3	0,7		**16,0**
Kertyneet poistot 31.12.	**96,5**	**14,1**	**0,0**	**110,7**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**45,0**	**4,1**	**48,4**	**97,6**

31.12.2023	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	129,4	16,6	48,4	**194,4**
Lisäykset	0,4		12,6	**13,0**
Vähennykset	-6,0	-0,6		**-6,5**
Siirrot	9,7	0,7	-10,4	**0,0**
Hankintameno 31.12.	**133,5**	**16,7**	**50,7**	**200,9**
Kertyneet poistot 1.1.	82,5	13,0		**95,6**
Vähennykset ja siirrot	-6,0	-0,5		**-6,5**
Tilikauden poistot	10,9	0,9		**11,8**
Kertyneet poistot 31.12.	**87,5**	**13,4**	**0,0**	**100,9**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**46,0**	**3,3**	**50,7**	**100,0**

9. Aineelliset hyödykkeet

31.12.2024	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,6	1,5	9,4	**11,6**
Lisäykset	1,9		0,2	**2,1**
Vähennykset			-0,2	**-0,2**
Siirrot	0,2	0,3	1,9	**2,4**
Hankintameno 31.12.	**2,8**	**1,8**	**11,3**	**15,9**
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	0,1			**0,1**
Kertyneet arvonalennukset 31.12	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,1**
Kertyneet poistot 1.1.	0,0	1,5	8,4	**9,9**
Vähennykset ja siirrot			-0,2	**-0,2**
Tilikauden poistot		0,0	0,9	**0,9**
Kertyneet poistot 31.12.	**0,0**	**1,5**	**9,1**	**10,6**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**2,7**	**0,3**	**2,2**	**5,2**

Milj. €

31.12.2023	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1	0,7	1,5	9,1	**11,3**
Lisäykset			0,1	**0,1**
Vähennykset	-0,0	-0,0	-0,1	**-0,1**
Siirrot			0,2	**0,2**
Hankintameno 31.12.	**0,6**	**1,5**	**9,4**	**11,6**
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	0,1			**0,1**
Kertyneet arvonalennukset 31.12	**0,1**	**0,0**	**0,0**	**0,1**
Kertyneet poistot 1.1.		1,5	7,9	**9,4**
Vähennykset ja siirrot		0,0	-0,1	**-0,1**
Tilikauden poistot		0,0	0,6	**0,6**
Kertyneet poistot 31.12.	**0,0**	**1,5**	**8,4**	**9,9**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,6**	**0,0**	**1,0**	**1,6**

31.12.2024	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,6	0,5	**1,1**
Lisäykset		0,2	**0,2**
Siirrot		-0,5	**-0,5**
Hankintameno 31.12	**0,6**	**0,2**	**0,8**
Kertyneet poistot 1.1.	0,0		**0,0**
Kertyneet poistot 31.12.	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,6**	**0,2**	**0,8**

31.12.2023	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,6	0,2	**0,9**
Lisäykset		0,4	**0,4**
Siirrot		-0,2	**-0,2**
Hankintameno 31.12.	**0,6**	**0,5**	**1,1**
Kertyneet poistot 1.1.	0,0		**0,0**
Kertyneet poistot 31.12.	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**0,6**	**0,5**	**1,1**

Milj. €

10. Sijoitukset

31.12.2024	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistusyhteys-yrityksissä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	472,6	236,2	197,1	**905,9**
Lisäykset	0,6	10,6	101,4	**112,6**
Vähennykset		-13,3		**-13,3**
Hankintameno 31.12.	**473,2**	**233,5**	**298,6**	**1 005,2**
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	15,8		0,1	**15,9**
Arvonalennukset	25,8			**25,8**
Kertyneet arvonalennukset 31.12	**41,6**	**0,0**	**0,1**	**41,7**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**431,6**	**233,5**	**298,5**	**963,5**

31.12.2023	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet omistusyhteys-yrityksissä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	383,5	376,0	197,1	**956,7**
Lisäykset	90,0	11,9		**101,9**
Vähennykset	-0,9	-151,8		**-152,7**
Hankintameno 31.12.	**472,6**	**236,2**	**197,1**	**905,9**
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	15,8		0,1	**15,9**
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	**15,8**	**0,0**	**0,1**	**15,9**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**456,8**	**236,2**	**197,1**	**890,0**

31.12.2024	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1,5	0,6	**2,1**
Lisäykset	0,1		**0,1**
Vähennykset	-0,4		**-0,4**
Käypään arvoon arvostus	0,1		**0,1**
Hankintameno 31.12.	**1,3**	**0,6**	**1,9**
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	0,0	0,0	**0,0**
Lisäykset	0,0		**0,0**
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1,2**	**0,6**	**1,8**

31.12.2023	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1,0	0,6	**1,6**
Vähennykset	-0,0		**-0,0**
Käypään arvoon arvostus	0,5		**0,5**
Hankintameno 31.12.	**1,5**	**0,6**	**2,1**
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	0,0	0,0	**0,0**
Lisäykset			
Kertyneet arvoalennukset 31.12.	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1,4**	**0,6**	**2,0**

Milj. €	2024	2023
11. Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	8,2	8,8
Lainasaamiset		10,0
Muut	10,8	7,8
Siirtosaamiset	16,1	23,4
Yhteensä	**35,1**	**50,0**
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		
Myyntisaamiset	2,5	1,9
Yhteensä	**2,5**	**1,9**
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät		
Henkilöstökulut	0,1	0,0
Rahoituserät	2,7	0,7
Muut	0,2	0,1
Ostot	25,4	22,2
Verot	0,4	
Yhteensä	**28,7**	**23,1**
12. Oma pääoma		
Sidottu oma pääoma		
Osuuspääoma 1.1.	172,0	172,0
Osuuspääoma 31.12.*	**172,0**	**172,0**
Käyvän arvon rahasto 1.1.	-0,6	-1,6
Rahavirran suojaussuhteisiin kuuluvien johdannaisten		
Arvonmuutokset tilikauden aikana	1,0	-0,6
Omasta pääomasta pois kirjattu ja tulos- tai taselaskelmassa esitetty määrä	0,6	1,6
Käyvän arvon rahasto 31.12.	**1,0**	**-0,6**
Vararahasto 1.1.	18,5	18,5
Vararahasto 31.12.	**18,5**	**18,5**
Sidottu oma pääoma yhteensä	**191,4**	**189,8**
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	66,0	45,0
Lisäykset	9,6	21,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	**75,6**	**66,0**
Hallintoneuvoston käyttörahasto 1.1.	0,1	0,0
Lisäys	0,0	0,0
Vähennys	-0,0	-0,0
Hallintoneuvoston käyttörahasto 31.12.	**0,0**	**0,1**

Milj. €	2024	2023
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	**605,5**	**579,7**
Siirto hallintoneuvoston käyttörahastoon	-0,0	-0,0
Jaettu osuuskorko	-15,2	
Edellisten tilikausien tulos 31.12.	**590,2**	**579,7**
Tilikauden tulos	**13,5**	**25,8**
Vapaa oma pääoma yhteensä	**679,4**	**671,5**
Oma pääoma yhteensä	**870,8**	**861,3**
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	75,6	66,0
Käyvän arvon rahasto	0,0	-0,6
Edellisten tilikausien tulos	590,2	579,7
Tilikauden tulos	13,5	25,8
Yhteensä	**679,3**	**670,8**

*Osuuspääoma koostuu osuuskauppojen osuuksista maksamista osuusmaksuista Suomen Osuuskauppojen Keskuskuntaan. Osuuskaupan osuuksien lukumäärä määräytyy osuuskaupan jäsenmäärän ja vuotuisten ostojen perusteella. 31.12.2024 osuuskauppojen lukumäärä oli 25 (25) ja osuuksien lukumäärä oli 469 664 (450 461).

13. Pakolliset varaukset		
Vajaakäytössä olevat tilat	0,1	4,9
Muut pakolliset varaukset		0,5
Yhteensä	**0,1**	**5,4**

Pakollisten varausten muutos on kirjattu liiketoiminnan muiden kulujen erään tuloslaskelmassa.

14. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	17,3	19,5
Muut velat	148,2	170,1
Siirtovelat	4,6	6,4
Yhteensä	**170,2**	**196,0**
Velat omistusyhteysyrityksille		
Ostovelat	3,1	1,1
Yhteensä	**3,1**	**1,1**
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Henkilöstökulut	50,4	48,6
Rahoituserät	0,3	1,2
Muut	86,0	61,8
Yhteensä	**136,6**	**111,6**

Milj. €	2024	2023
15. Lähipiiriliiketoimet		
Olennaiset liiketapahtumat lähipiirin kanssa tilikauden aikana		
Tavaroiden myynti	72,4	79,2
Palvelutuotot	52,1	45,7
Toimitilavuokratuotot	36,0	32,6
Yhteensä	**160,5**	**157,5**
Tavaraostot	281,0	274,6
Palveluiden ostot	243,8	246,2
Yhteensä	**524,8**	**520,8**

Milj. €	2024	2023
16. Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Annetut pantit ja vastuusitoumukset		
Muut annetut valuudet		
Pantit	0,1	0,1
Kiinnitykset		1,9
Yhteensä	**0,1**	**1,9**
Saman konsernin yritysten puolesta annetut vakuudet		
Pantit	0,0	0,0
Takaukset	61,0	63,3
Yhteensä	**61,0**	**63,3**
Muiden velasta annetut vakuudet		
Takaukset yhteisyritysten velasta	107,3	139,7
Muut muiden puolesta annetut vakuudet		
Pantit yhteisyritysten vastuista	0,5	0,5
Takaukset yhteisyritysten vastuista	23,7	20,4
Yhteensä	**24,2**	**20,8**
Muut vastuut		
Remburssivastuut	0,5	
Vuokravastuut		
Seuraavana vuonna maksettavat	7,2	8,4
Yli vuoden kuluttua maksettavat	34,9	41,9
Yhteensä	**42,0**	**50,3**
Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna maksettavat	9,7	9,5
Yli vuoden kuluttua maksettavat	13,2	14,0
Yhteensä	**22,9**	**23,5**

Muut taloudelliset vastuut

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 0,2 miljoonaa euroa (0,2 milj. €).

Muut vastuusitoumukset

Osakassopimuksen mukaiset sitoumukset vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti SOK:n vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

North European Oil Trade Oy:n rahoitukseen liittyvät sitoumukset

SOK on antanut North European Oil Trade Oy:n syndikoidun rahoituslimiitin vakuudeksi rahoittajapankeille ostositoumuksen, jossa SOK on sitoutunut ostamaan markkinahintaan 22 prosenttia NEOT-konsernin syndikoidun rahoituslimiitin kulloinkin vakuudeksi panttaamista polttonestevarastoista.

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomanehtoista rahoitusta. SOK:n 31.12.2024 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. €).

Riskienhallinta ja johdannaissopimukset

SOK-yhtymällä on SOK:n hallituksen vahvistama Talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Johdannaisia käytetään vain yhtymän rahoitusriskeiltä suojautumiseen.

Merkittävimmät valuuttariskit liittyvät hankintatoiminnan transaktioriskeihin. Tavoitteena on minimoida avoimen position valuuttariskistä aiheutuva epävarmuus suojauksen kustannukset huomioiden.

SOK soveltaa suojauslaskentaa erittäin todennäköisiä tulevia ostoja suojaaviin johdannaisiin. Käytettävä suojauslaskentamalli on rahavirran suojaus. Suojauksen tehokas osuus kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Johdannaissopimukset	Kohde-etuuden arvo		Käypä arvo	
	31.12.2024	**31.12. 2023**	**31.12. 2024**	**31.12. 2023**
Valuuttatermiinit, suojauslaskennassa	24,4	25,2	1,0	-0,5
Valuuttatermiinit, ei-suojauslaskennassa	34,1	25,5	1,4	-0,4
Yhteensä	**58,5**	**50,7**	**2,4**	**-1,0**

Kaikki johdannaissopimukset erääntyvät vuoden 2025 aikana.

HALLITUKSEN EHDOTUS SOK:N JAKOKELPOISEN YLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMISESTÄ

	€
Tuloslaskelman osoittama ylijäämä	13 502 112,50
Edellisten tilikausien ylijäämä	590 233 219,26
Yhteensä	603 735 331,76

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä 13 502 112,50 euroa käytetään seuraavasti:

- jaetaan osuusmaksun korkona tilikauden alkuun mennessä osuuskauppojen suorittamille osuusmaksuille	14 408 587,73
- siirretään hallintoneuvoston käyttörahastoon	20 000,00
- jätetään edellisten tilikausien ylijäämätilille	-926 475,23

SOK:n oma pääoma tulee olemaan, jos osuuskunnan kokous hyväksyy yllä olevan ehdotuksen:

Osuuspääoma	172 001 000,00
Käyvän arvon rahasto	953 253,09
Vararahasto	18 473 154,85
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	75 581 000,00
Hallintoneuvoston käyttörahasto	67 634,97
Edellisten tilikausien ylijäämä	589 306 744,03
Yhteensä	856 382 786,94

Helsingissä
11. päivänä helmikuuta 2025

Hannu Krook

Nermin Hairedin

Katri Harra-Salonen

Antti Heikkinen

Veli-Matti Liimatainen

Reima Loukkola

Harri Miettinen

Antti Määttä

Juha Riikola

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan (y-tunnus 0116323-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio, sekä emo-osuuskunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme me esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti,

- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emo-osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia emo-osuuskunnasta ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emo-osuuskunnan ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emo-osuuskunta tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen

määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

– Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emo-osuuskunnan tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

– Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

– Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emo-osuuskunnan tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emo-osuuskunta tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

– Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

– Suunnittelemme ja suoritamme konsernin tilintarkastuksen hankkiaksemme konsernitilinpäätöstä koskevan tilintarkastuslausunnon laatimisen perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintayksikköjä koskevasta taloudellisesta informaatiosta. Vastaamme konsernin tilintarkastusta varten suoritettavan tilintarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja läpikäynnistä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 21. maaliskuuta 2025

KPMG OY AB

Jukka Rajala
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan sääntöjen 13 §:n 2 momentin 1. kohdan mukaisesti hallintoneuvosto on tänään tarkastanut hallituksen laatiman tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vuodelta 2024 sekä perehtynyt tilintarkastuskertomukseen.

Hallintoneuvosto esittää lausuntonaan varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistetaan, ja että SOK:n jakokelpoisen ylijäämän käyttämistä koskeva hallituksen ehdotus hyväksytään.

Helsingissä, 27.3.2025

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA

Hallintoneuvoston puolesta

Timo Santavuo
puheenjohtaja

Anu Tuomola
sihteeri

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan hallintoneuvosto on hyväksynyt kokouksessaan 27.3.2025 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osuuskuntalain mukaan osuuskunnan kokouksella on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä varsinaisessa edustajiston kokouksessa. Varsinaisella edustajiston kokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK)
Fleminginkatu 34, Helsinki
PL 1, 00088 S-RYHMÄ
puh. 010 76 8011
(mpm/pvm)
www.s-ryhma.fi